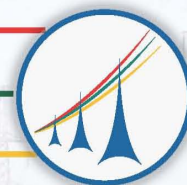

ДАМЖУУЛАХ

Сүлжээ

2005 оноос эрхлэн гаргав.

ЦДҮС ТӨХК-ИЙН ХЭВЛЭЛ
www.transco.mn

№ 1,2 (162) 2025

“ЦАХИЛГААН ДАМЖУУЛАХ ҮНДЭСНИЙ СҮЛЖЭЭ” ТӨХК-ИЙН 2025 ОНЫ ЗОРИЛТ

- 2025 оны үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөөг биелүүлэхээр - 21 ажил
- Осол авааргүй ажиллагаа - 12 ажил
- Монгол Улсын Засгийн газраас 2025 оны Улаанбаатар хотын дэд бүтцийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх жил болгон зарласантай холбоотойгоор 2035 он хүртэлх Улаанбаатар хотын дамжуулах сүлжээний төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжүүлэхээр - 5 ажил
- Европын Сэргээн Босголт, Хөгжлийн Банк болон Германы KfW банкны санхүүжилтээр хэрэгжиж буй “Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах, түгээх сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл”-ийн угсралтын ажлыг 50% буюу түүнээс дээш гүйцэтгэлд хүргэх, Чойр-Сайншанд ЦДАШ, 110/10 кВ-ын “Парк” дэд станцын төслүүдийг эхлүүлэхээр-10 ажил
- Компанийн хэмжээнд дижитал шилжилтийг хурдасгах хүрээнд SCADA системийг өргөтгөх, хяналтын самбар (Dashboard), ухаалаг тоолуур, хэмжүүр болон тоон дэд станцын технологийг нэвтрүүлэхээр - 15 ажил
- Сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрүүд болон батарей хуримтлуурын станцыг үр ашиг, үйлдвэрлэлийн өгөгдөл дээр дүн шинжилгээ хийж, дамжуулах сүлжээний ногоон эрчим хүчний оролцоог нэмэгдүүлэхээр - 5 ажил
- Дамжуулах сүлжээнд инноваци шинэ техник технологийг нэвтрүүлэх хүрээнд 500 кВ-ын ЦДАШ, дэд станц, PASS систем, E-House зэрэг дэвшилтэт технологиудыг нэвтрүүлэхээр - 10 ажил
- Зэс-Оюу 220 кВ-ын ИХБ-ийг барьж, ашиглалтад оруулах замаар БНХАУ-ын ӨМӨЗО-оос импортлох цахилгаан эрчим хүчний хэмжээг нэмэгдүүлэхээр - 4 ажил
- 2025 оны Эрчим Хүчний салбарын хэмжээнд “Салбарын инженер техникийн ажилтан, албан хаагчдын жил” болгон зарласантай холбоотойгоор хүний нөөц чадавх, сургалт бүтээмжийг чанарыг дээшлүүлэхээр-15 ажил
- Компанийн үйлчлэх хүрээг нэмэгдүүлэх, засаглалын менежментийг сайжруулахад олон улсын стандартыг нэвтрүүлэхээр - 5 ажил

Нийт 102 ажил

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ШИЛДГҮҮД ТОДРОВ.

Эрчим хүчний сайдын 2025 оны хоёрдугаар сарын 26-ны өдрийн А/69 дүгээр тушаалаар
Эрчим хүчний салбарын 2024 оны шилдэг инженер техникийн ажилтан, албан хаагчдыг тодруулсан юм.

“Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн инженер Б.Золбоо эрчим хүчний салбарын “Шилдэг инженер”-ээр шалгарсан. Тэрээр компанийн Реле хамгаалалт, автоматик, хэмжилт, туршилтын хэмжүүрийн улсын итгэмжлэгдсэн лабораторийн MNS IEC 17025:2018 стандартын дагуу хэмжүүрийн трансформатор, тоолуур, хэмжих хэрэгслийн шалгалт баталгаажилтын 20 гаруй ажлыг батлуулан гүйцэтгэж, өөрийн мэргэжлийн ур чадварыг дайчлан, хичээл зүтгэл гарган ажилладаг шилдэг инженерүүдийн нэг юм.

нөлөөгөөр мөсжилт чийгшлээс сэргийлэх

Эрчим хүчний салбарын “Шилдэг мастер”-аар Улаанбаатар салбарын Засварын албаны мастер дэд станцын мастер Б.Буяннэмэх тодорсон.

Тэрбээр “Конденсатын

агааржуулалтын тор” бүтээсэн байна.

Хангайн бүсийн салбарын Засварын албаны шугам засварын монтер Г.Баттөмөр “Шилдэг ажилтан”-аар шалгарсан. Тэрээр эрчим хүчний салбарт тасралтгүй 24 жил ажиллахдаа 220/110/35/6 кВ-ын дэд станцуудын холболт, 110/35/6 кВ-ын дэд станцуудын гэмтсэн автотрансформаторын

гэмтэл устгах шуурхай ажиллагаатай холбогдсон ямар нэгэн зөрчил, дутагдал гаргаагүй ажиллаж, хэрэглэгчдийг цахилгаан эрчим хүчээр тасралтгүй найдвартай хангах, тоноглолын ашиглалтын түвшин дээшлүүлэхэд онцгой үүрэг гүйцэтгэсэн шилдэг монтеруудын нэг нь юм.

Эрчим хүчний салбарын инженер техникийн ажилтнуудыг ажил үйлсээрээ манлайлан шилдгээр тодорсонд компанийн хамт олны нэрийн өмнөөс халуун баяр хүргэж, ажлын амжилт, сайн сайхан бүхнийг хүсье.

НҮҮР-2

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ
САЛБАРЫН ЭРГЭН
ТОЙРОНД

НҮҮР-4

ХЭСЭГЧИЛСЭН
ЦАХИЛАЛТ
ТОДОРХОЙЛОХ
БАГАЖТАЙ БОЛЛОО

НҮҮР-6

220 КВ-ЫН ЗЭС-ОЮУ
ИХБ, ЦДАШ-ЫН
БАРИЛГА УГСРАЛТЫН
ТӨСЛИЙН АЖИЛ

НҮҮР-8

ХАНГАЙН БҮСИЙН
САЛБАР

ЗҮҮН-ӨМНӨД
БҮСИЙН САЛБАР

НҮҮР-10

АЖИЛТНУУДЫН АЛБАН
ТУШААЛЫН ҮНДСЭН БОЛОН
ТАРИФТ ЦАЛИНГ ДУНДЖААР
10-15 БУЮУ ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ
ХУВИАР НЭМЭГДҮҮЛЭХЭЭР
ТООЦОВ

НҮҮР-12

ХОСМОГ СУРГАЛТЫН
АНН-ДЭЭРХ ХӨТӨЛБӨР
“ЦДҮС” ТӨХК-Д
ЭХЭЛЛЭЭ

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ЭРГЭН ТОЙРОНД

Эрчим хүчний сайдаар Б.Чойжилсүрэн 3 дахь удаагаа улиран ажиллана.

Монгол Улсын 34 дэх Ерөнхий сайд Г.Занданшатар Үндсэн хуульд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд УИХ-д Засгийн газрын бүтэц бүрэлдэхүүнээ танилцууллаа. Шинэ засгийн газрын бүрэлдэхүүнд улиран ажиллах 8 сайдын нэг нь Эрчим хүчний сайд Б.Чойжилсүрэн юм.

Баттогтохын Чойжилсүрэн нь ОХУ-ын Екатеринбург хотын Уралын политехникийн дээд сургуулийг автоматикч, телемеханикч мэргэжлээр төгссөн. Орос, Англи хэлтэй.

Тэрээр 2008 оноос өнөөдрийг хүртэл тасралтгүй 17 жил УИХ-ын гишүүнээр ажиллаж байна. Түүний хувьд 2006-2008 онд Ерөнхийлөгчийн тамгын газрын дэд дарга, 2016-2017 онд Засгийн газрын гишүүн, Сангийн сайд, 2017-2020 онд

Төсвийн байнгын хорооны дарга, 2020-2022 онд Үйлдвэржилтийн бодлогын байнгын хорооны дарга, 2022 оноос Эрчим хүчний сайдаар тус тус ажиллажээ.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал боллоо.

Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдааны 137-р тогтоолоор "Эрчим Монгол" ТӨХК-ийг 2025 оны нэгдүгээр сарын 08-нд байгуулсан. "Эрчим Монгол" ТӨХК нь төрийн өмчит компаниудын удирдлага, менежментийг сайжруулах зорилготой бөгөөд давхардсан чиг үүргийг бууруулах чиглэлээр ажиллах юм.

Тус компани нь төрийн өмчит 44 компанийн үйл ажиллагааг зохицуулах

нэгтгэн удирдах бүтэцтэйгээр ажиллаж, Гүйцэтгэх захирлаар Г.Амартүвшин томилогдсон.

Монгол Улсын засгийн газрын 2025 оны зургаадугаар сарын 04-ний 286 дугаар тогтоол, Эрчим хүчний сайдын а/823 дугаар удирдамжийн дагуу "Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК-ийн нийт хувьцааны 34 хувийн төлөөллийг "Эрчим Монгол" ТӨХК, 66 хувийг эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага буюу Эрчим хүчний яам хэрэгжүүлэхээр баталсан байна.

Үндэсний хэмжээний компани: Засгийн газрын ээлжит хуралдаан 2025 оны зургаадугаар сарын 25-нд болж "Баруун бүсийн эрчим хүчний систем" ТӨХК, "Алтай-Улиастай эрчим хүчний систем" ТӨХК-ийг "Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК-д нэгтгэх шийдвэрийг гаргалаа.

"Багануур-Чойр" чиглэлд 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барих хэлэлцээрийг УИХ-аар баталлаа.

"Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, "Шинэ сэргэлтийн бодлого" болон Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан "Эрчим хүч-3 төсөл"-өөр Багануур-Чойр чиглэлийн 188 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугамыг 220 кВ-ын хоёр хэлхээтэй болгох мөн Багануур болон Чойрын дэд станцуудыг өргөтгөх юм.

2029 онд хэрэгжиж дуусах уг төсөлд зориулан 840.0 мянган ам.доллараар зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр болсон байна.

Төслийг хэрэгжүүлснээр Багануур-Чойр чиглэлийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын дамжуулах чадварыг хоёр дахин нэмэгдүүлж, эрчим хүчний чанар, найдвартай ажиллагаа, тогтвортой байдал хангагдахаас гадна өдрөөс өдөрт өсөн нэмэгдэж буй бүс нутгийн эрчим хүчний хэрэглээг саадгүй хангах боломжийг бүрдүүлэх чухал ач холбогдолтой.

"ЭРДЭНЭТ-2025" СПОРТЫН АРГА ХЭМЖЭЭНД УЛААНБААТАР САЛБАР ТЭРГҮҮЛЛЭЭ

Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК-ийн Үйлдвэрчний эвлэлийн хороо нь ажилчдын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, эрүүл мэнд бие бялдрыг хөгжүүлэх зорилгоор жил бүр спортын таван төрөлт уралдаан тэмцээнийг зохион байгуулдаг.

Энэ жилийн тэмцээнийг Хангайн бүсийн салбар 2025 оны 02 дугаар сарын 05, 06-ны өдрүүдэд Эрдэнэт хотноо амжилттай зохион байгуулж, сагсан бөмбөг, волейбол, ширээний теннис, дартс, шатар гэсэн таван төрлөөр тамирчид хурд хүч, авхаалж самбаагаа уралдуулан өрсөлдсөн юм.

Тус тэмцээнд компанийн таван салбарын 200 гаруй ажилчид оролцсоноос Улаанбаатар салбар багийн дүнгээр хошуулж шилжин явах цом авсан бол Төвийн бүсийн салбар, Зүүн-Өмнөд бүсийн салбар удаалж өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнууллаа.

Уламжлалт тэмцээний сагсан бөмбөгийн эрэгтэй шилдэг тоглогчоор Төвийн бүсийн салбарын Б.Саранболд, эмэгтэй шилдэг тоглогчоор Зүүн-Өмнөд бүсийн салбарын Д.Баяржаргал, волейболын шилдэг эрэгтэй тоглогчоор Төв удирдлагын Б.Баттулга, эмэгтэй шилдэг тоглогчоор Говийн бүсийн салбарын Б.Ундрам нар шалгарч баг тамирчдыг манлайлав.

ТЭРБУМ МОД - 2025 ХӨТӨЛБӨРТ 3210 МОД ТАРИЛАА

МУ-ын ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүхийн санаачилсан бүх нийтээрээ мод тарих "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд "Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК хувь нэмэр оруулан 2025 оны тавдугаар сарын 15-ны өдрүүдэд төв удирдлагын ажилтнууд Налайх дүүрэг дэх "Шинэ Налайх цэцэрлэгт хүрээлэн"-д 160 ширхэг хайлаас мод суулгасан бол Хангайн бүс, Төвийн бүсийн салбар нийт 3050 бургас орон нутагтаа суулгасан байна.

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРТ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ АЖЛЫН ХЭСЭГ БАЙГУУЛАГДАВ

"Эрчим хүчний салбарын жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах 2023-2032 оны стратеги төлөвлөгөө" батлагдсан бөгөөд уг төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг салбарын төр, хувийн хэвшлийн компани, олон улсын байгууллага болон төрийн

бус байгууллагын төлөөллийг оролцуулан шинэчлэн байгуулсан. "Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК-аас Хүний нөөцийн мэргэжилтэн Б.Солонго болон Төвийн бүсийн салбарын М.Доржханд нар уг ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ажиллаж байна.

ҮНДСЭН ЦАЛИНГ 10 ХУВИАР НЭМЭГДҮҮЛЛЭЭ

"Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 43.1.7, 102.1.3, 107.1 дэх хэсэг, мөн компанийн дүрмийн 10.11.10, салбарын дүрмийн 3.3, "Ажил дүгнэх, цалин тогтоох журам"-ын 1.9 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ажилтнуудын үндсэн цалинг 2025 оны зургаадугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн үндсэн цалинг 10 хувиар нэмэгдүүлсэн байна. Энэхүү шийдвэр нь байгууллагын хөдөлмөрийн үнэлэмж, гүйцэтгэлийг сайжруулах, ажилтнуудын нийгмийн баталгааг хангах зорилготой юм.

ХАЙРЫН ӨНГӨ УРАН ЗУРГИЙН ҮЗЭСГЭЛЭН БОЛЛОО

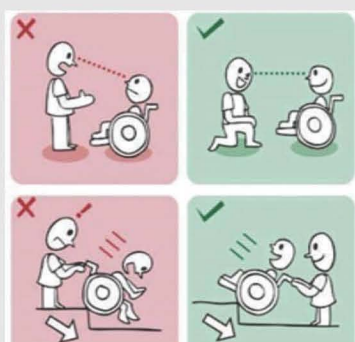

Олон улсын уран бүтээлчдийн баярын өдөр дөрөвдүгээр сарын 03-нд тохиосон. "Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ" ТӨХК нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хөгжлийн бэрхшээлтэй уран бүтээлчдийг дэмжих зорилгоор тэдний бүтээлийн үзэсгэлэнг үзэж сонирхсон юм.

Энэхүү үзэсгэлэн нийгэмд өөрсдийн уран бүтээлээрээ танигдсан хөгжлийн бэрхшээлтэй уран бүтээлчдийн бүтээлүүдийн дээжээс бүрдэж байгаагаараа онцлог байлаа.

"Хайрын өнгө" нэртэй уг үзэсгэлэнд 30 уран бүтээлчийн 50 гаруй бүтээл тавигдаж олны нүдийг хужирласан юм. Бүтээлч дундаас залуу уран бүтээлч Б.Хувьтын олон улсын уран бүтээлчдийн баярын өдөрт зориулан зурсан "Хайрын өнгө" уран зургаар үзэсгэлэнг нэрийдсэн байна.

Тухайн үзэсгэлэнд бүтээлээ толиулж буй уран бүтээлчид болон уран зураг сонирхогчид зориулж "Энэрэл төв"-ийн бяцхан сурагчид авьяас чадвараа толиулсан аж.

ТЭРГЭНЦЭРТЭЙ ИРГЭНТЭЙ ХЭРХЭН ХАРЬЦАХ ВЭ?

- Тухайн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг дагалдан яваа хүнтэй бус өөр руу нь хандаж ярих
- Явган хүний зам, хаалга, лифт зэрэгт хүндрэл учирч болзошгүй тул анхааралтай, тэвчээртэй байх
- Өөр хүний тусламж авах шаардлага байгаа эсэхийн өөрөөс нь асуусны дараа хамт яваа хүнтэй нь ярилцах
- Хөгжлийн бэрхшээлийг нь бус тулгарсан асуудлын талаар хүндэтгэлтэй харьцах.

Эх сурвалж: /www.103.ub.gov.mn/

БНХАУ-ЫН 500 кВ-ЫН АШ, ДЭД СТАНЦТАЙ ТАНИЛЦАЖ, ТУРШЛАГА СУДАЛЛАА

БНХАУ-ын Шоугуан хотод байрлах шинээр баригдаж буй 500/35 кВ-ын 2х260MVA чадалтай GIS ил хуваарилах байгууламж бүхий дэд станц, Нанжин хотод байрлах "NR electric" компанийн Nanjin-R релений үйлдвэр болон уг үйлдвэрийн ойролцоох 500 кВ-ын 2 хэлхээт ЦДАШ-ыг 2025 оны тавдугаар сарын 14-19-ний өдрүүдэд үзэж танилцлаа.

Дижитал тоон дэд станцад ашиглах боломжтой "Quadruped robot PSC-9180" робот нохой

Дижитал тоон дэд станц дээр ээлжинд хүн ажиллахгүй тул дэд станцын хяналтын камеруудаас шууд харах боломжгүй хэсгүүдэд

нарийвчилсан үзлэг хийх, халалт шалгах боломжтой "Робот нохой"-г Нанжин хотын NR electric компани үйлдвэрлэж байна.

Уг робот нь халалт шалгах хэт улаан туяаны камераар тоноглогдсон.

t=-40~+70 °C хүртэл хэмд гадна орчинд ашиглах боломжтой уг робот нь 1 цэнэглэлтээр цаг уурын ямар ч нөхцөлд 2 цаг ажиллах аж. Мөн тусгайлан бэлдсэн 3D дэд станцын зураг дээр маршрут оруулж автоматаар явуулах, эсвэл гараар шууд удирдаж ажиллуулах боломжтой юм.

18 НЭР ТӨРЛИЙН АЖЛЫН АРГАЧЛАЛ БАТЛАВ

Компанийн гүйцэтгэх захирлын 2024 оны арван нэгдүгээр сарын 13-ны өдрийн А/201 дугаар тушаалын дагуу ерөнхий инженерээр ахлуулсан 14 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг агаарын шугам, дэд станц, тоног төхөөрөмж, реле, хамгаалалт автоматика, хэмжилт туршилт, мэдээлэл холбооны угсралт засварын ажлын аргачлал, тусгай зориулалтын машин механизмын ажлын заавар бүхий 18 нэр төрлийн ажлын аргачлалыг батлуулан компанийн хэмжээнд мөрдөн ажиллаж байна.

“ӨНДРИЙН СУРГАЛТЫН ТӨВ” НЭЭЛТЭЭ ХИЙЛЭЭ

Хосмог сургалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, багш, үйлдвэрлэлийн дадлагажуулагч багш нарыг үргэлжлүүлэн чадавхжуулах, сургалтын орчныг сайжруулах үе шаттай ажлын эхлэл болж 110/35/10 кВ-ын Туул дэд станцыг түшиглэн баригдсан Өндрийн сургалт төв нээлтээ хийв.

“Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн гүйцэтгэх захирал Б.Дашдаваа хэлэхдээ уг сургалтын төвд цаашид СКАДА систем холбож иж бүрэн сургалтын төв болгох

зорилготой байгаагаа илэрхийлсэн. Энэхүү сургалтын төв нээгдсэнээр цахилгаан тоноглол болон ЦДАШ-ийн ерөнхий ойлголт авч ашиглалтын үед анхаарах зүйлс, гарч болох гэмтэл саатал, тэдгээрийг хэрхэн илрүүлж, устгах талаар ойлголт авч ажлын байранд хийгдэх, сэлгэн залгалтын болон өндөрт авирч ажиллах, ХАБЭА-н сургалтуудыг сургалтын төвийн тоноглол дээр бодит байдлаар хийж суралцах давуу талтай болж байна.

ХОСМОГ СУРГАЛТЫГ МЭРГЭШҮҮЛЭХ, ТУРШЛАГА СУДЛАХ ТОМИЛОЛТ

Монгол Улсын тогтвортой эрчим хүчний чадавхыг бэхжүүлэх төслийн хүрээнд БНХАУ-н Тяньжин хотод дахь Хосмог сургалтын мэргэшүүлэх, туршлага судлах сургалтад компанийн сургалтын инженерүүд хамрагдав.

Сургалтаар Тяньжин хотын MINGYANG компанийн Салхин цахилгаан станцын тоноглолын үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай танилцсан /салхин турбин үйлдвэрлэх, угсрах, туршилт хийх, угсралтын дараах үйлчилгээ үзүүлэх гэх мэт/ бөгөөд БНХАУ-ын сэргээгдэх эрчим хүчний чиглэлээр дэлхийд тэргүүлэгч компани юм.

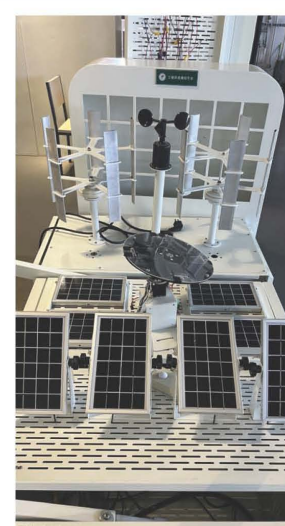

Мөн CGN далай дээрх СЭХ-ний сургалтын баазтай танилцав. Уг баазад СЦС, НЦС, Түгээх, Дамжуулахын тоноглолууд дээр сургалтыг орох боломжтой бөгөөд 156 төрлийн багаж, тоног төхөөрөмжтэй түүний 80 гаруй багаж тоног төхөөрөмжийг өөрсдөө хийсэн байна.

Ухаалаг эрчим хүчний систем сэдэвт сургалтад хамрагдав.

Тяньжин хотын Хятад-Германы Хэрэглээний Шинжлэх Ухааны Их Сургуулийн Эрчим хүчний инженерчлэлийн сургуульд /TSGUAS/ лабораторийн орчинд НЦС, СЦС, ДЦС-ын хосолсон ухаалаг системийг танилцууллаа. Уг Системийг БНХАУ өргөнөөр хэрэглэдэг ч сул тал нь үүл манан ихтэй үед эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн бүтээмж бага байдаг байна.

БНХАУ хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулахаар зорилт тавин ажиллаж байгаа тул ногоон эрчим хүчийг түлхүү ашиглаж байна. Тиймд бид газар дулааны цахилгаан станцын үйл ажиллагаатай мөн танилцав. Тус станцад 14-15 хүн ажиллаж, хүлэмжийн хийн 30:60 харьцаагаар стратегийн бодлогыг барьж, дотоод хэрэгцээний ЦЭХ-ийг 8 MВт нарны цахилгаан станцтай нь хослуулан, байгаль орчинд ээлтэй газ ашигладаг байна. Мөн станцын дэргэдэх дижитал ухаалаг практикт суурилсан сургалтын баазад шинээр ажилд орсон ажилтнуудыг сургах аж. Тухайн сургалтын төвд сүүлийн үеийн төхник технологи ашиглахаас гадна AI хиймэл оюун ухаан ашиглагдаараа онцлог байв.

РЕЛЕ ХАМГААЛАЛТ, АВТОМАТИК, ХЭМЖИЛТ ТҮРШИЛТИЙН ХЭЛТЭС

“ЦДҮС” ТӨХК-ИЙН АШИГЛАЖ ТООЛУУРЫН НЭГДСЭН СИСТЕМИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ, ЦААШИД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК нь 2025 оны байдлаар нийт 1984 ширхэг электрон болон ухаалаг цахилгаан тоолууруудыг цахилгаан эрчим хүч дамжуулах үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

Тухайн ашиглаж буй цахилгаан тоолуурын 70 гаруй хувь нь ОХУ-ын Эльстер фирмийн Альфа центр фирмийн бүтээгдэхүүн юм.

Альфа центр систем нь программ хангамж, сервер бүхий цогц систем бөгөөд Монгол Улсын эрчим хүчний бүх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгж, компани, уул уурхай, цахилгаан станцууд, сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрүүдийг хамардаг.

Компанийн нийт 1984 тоолуурын 85 орчим хувь буюу 1630 ширхэг тоолуур тус системд холбогдсон байна.

2024 онд ОХУ-ын РИМ үйлдвэрийн мэргэжилтнүүд “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК мэдлийн 100 ширхэг РИМ-489 тоолуур Альфа центр системд холбож интеграц хийснээр ТБС-ын холбогдохгүй байсан 50 ширхэг Е850 тоолуурууд холбогдон мэдээлэл дамжуулах боломжтой болсон.

Цаашид компанийн бие даасан тоолуурын сүлжээ байгуулахын тулд дэд станц бүрд тоолуурын мэдээлэл цуглуулагч, дамжуулагч RTU төхөөрөмж суурилуулж, ДҮТ ХХК болон “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн сервер рүү тус тусдаа мэдээлэл дамжуулахаар судалж байна.

ХЭСЭГЧИЛСЭН ЦАХИЛАЛТ (БЯЦХАН ЦАХИЛАЛТ) ТОДОРХОЙЛОХ БАГАЖ-ТАЙ БОЛЛОО

Эрчим хүчний цахилгаан тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг хангах, гэмтэл гарахаас урьдчилан сэргийлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг хэсэгчилсэн цахилалт тодорхойлох багажийг “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК ашиглаж эхэллээ. Энэ багаж нь Монголд ганц байдаг бөгөөд ОХУ-ын “Megger” компанийн технологи юм.

Уг багаж нь хүчний болон хуваарилах трансформаторын хэсэгчилсэн цэнэгийн /бяцхан цахилалт/ хэмжилт нь ороомог, хэмжүүрийн трансформатор, оруулга, хүчдэл тохируулагч болон бусад дагалдах хэрэгслийн тусгаарлагчийн согогийг илрүүлдгээрээ онцлог юм.

Хэсэгчилсэн цахилалт (Бяцхан цахилалт) тодорхойлох багаж

ТЕХНИК БОДЛОГЫН ХЭЛТЭС

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНИКИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН 2025 ОНЫ 1-Р УЛИРЛЫН ХУРЛЫН ШИЙДВЭР

Компанийн үйлдвэрлэл, техникийн зөвлөлийн хурлыг 2025 оны нэгдүгээр сарын 15-ны өдөр Улаанбаатар салбарын хурлын танхимд зохион байгуулав.

Уг хурлаар нийт 17 асуудал хэлэлцэж баталснаас оны эхний 5 сарын байдлаар 16 асуудлыг шийдвэрлэсэн байна.

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ХЭМНЭЛТИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР ХИЙГДСЭН АЖИЛ

Эрчим хүчний сайдын 2023 оны хоёрдугаар сарын 10-ны өдрийн А/51 тушаалаар 2023-2026 оны өвлийн их ачааллын үеэр “Эрчим хүчний хэмнэлтээр хэрэглээг бууруулах” гурван ажлын хэсэг байгуулагдсан. Уг ажлаар “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2023 оны гуравдугаар сарын 10-ны өдрийн “Ажлын хэсэг байгуулах” тухай А/109 дүгээр тушаал гарч хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

1-р ажлын хэсэг: Эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах, хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах зорилготой “Эрчим хүчний хэмнэлтээр хэрэглээг бууруулах” арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

2-р ажлын хэсэг: Эрчим хүчний оргил ачааллын үеийн цахилгаан эрчим хүчний ачааллыг “диспетчерийн зохицуулалтаар бууруулах” ажлыг зохион байгуулах;

3-р ажлын хэсэг: “Эрчим хүчийг зөв зохистой хэрэглэх сурталчилгааг хийх замаар эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах” ажлын хэсгүүд тус тус байгуулагдсан.

Зорилго:

Нэгдсэн сүлжээний өвлийн оргил ачааллыг 17:00-22:00 цагуудад цахилгаан эрчим хүчний ачааллыг бууруулах зохицуулалтыг хэрэгжүүлэн эх үүсвэрийн чадлын дутагдал, импортын эрчим хүчний хэмжээг багасгах, хэмнэх дадал хэвшил бий болгох, улмаар эцсийн хэрэглэгчийг хязгаарлахгүйгээр хэрэглээний өсөлтийг хангах зорилготой.

А/51 болон А/119 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлэх хугацаа:

1. 2023-2026 оныг дуустал буюу шинэ эх үүсвэр ашиглалтад орж, чадлын хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болтол;

2. 2023-2026 он тус бүрийн арван нэгдүгээр сарын 15-ны өдрөөс дараа жилийн гуравдугаар сарын 01-ний өдөр хүртэл буюу өвлийн ачааллын саруудад;

3. Хоногийн 17:00-22:00 буюу оргил ачааллын цагуудад;

Компанийн хэмжээнд А/51 болон А/119 дүгээр тушаалын хэрэгжилтийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд өвлийн их ачааллын үеийн эрчим хүчний хэрэглээг бууруулах, хэрэгцээг удирдах хөтөлбөр, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Өнгөрсөн 2024 онд эрчим хүч хэмнэх ажлын эхлэл болгож нийт 848.8 мян.кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг хэмнэж, 636 тонн хүлэмжийн хий /CO2-г/ бууруулж ажилласан. Үүнээс Дотоод хэрэгцээний хэрэглээг бууруулахад нийт 27 нэр

ЦАХИЛГААН ХЭМЖЛИЙН ЛАБОРАТОРИ

Цахилгаан хэмжлийн лаборатори нь хэмжүүр, цахилгаан тоолуур, хэмжлийн трансформаторууд, хэмжүүрийн багаж төхөөрөмжүүдийн нэгж дамжуулалт, ээлжит шалгалт баталгаажилтыг гүйцэтгэж байна. Лаборатори нь дотроо дараах 4 нэгж хэсгээс бүрдэнэ.’

- 1. Цахилгаан тоолуурын лаборатори**
Тоолуур шалгаж баталгаажуулах РYC-5050 суурин төхөөрөмжөөр нэгэн зэрэг 10 ширхэг тоолуурыг шалгаж баталгаажуулах чадалтай бөгөөд нарийвчлалын анги 0,05%. Мөн зөөврийн тоолуур шалгах төхөөрөмжтэй юм.
- 2. Нарийн хэмжүүрийн лаборатори**
Тус лабораторид хувьсах ба тогтмол 1000 В хүртэл хүчдэлийн, хувьсах 100 А, тогтмол 30 А хүртэлх гүйдлийн хэмжих хязгаарын бүх төрлийн хэмжүүр, хэмжих хэрэгслүүдэд шалгалт тохируулга хийдэг байна.
- 3. Хэмжүүрийн трансформаторын улсын эталон лаборатори**
Тоног төхөөрөмжүүд нь хувьсах 220кВ хүртэл хэмжилт туршилт хийх боломжтой бөгөөд суурин ба явуулын байдлаар ашигладаг. Нарийвчлал 0,01% бөгөөд Монгол улсад байдаг хамгийн өндөр нарийвчлалтай төхөөрөмж юм. Тус төхөөрөмжүүд нь эрчим хүчний тусгай зөвшөөрөл бүхий компаниудын эталон төхөөрөмжүүдийг шалгаж баталгаажуулах зориулалттай.
- 4. Өндөр хүчдэлийн туршилт, оношилгооны лаборатори**
Одоогоор тус лаборатори нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг:
 - Трансформаторын оношилгоо, хэмжилт туршилт
 - Газардуулах байгууламжийн хэмжилт
 - Аянга хамгаалалт
 - Анхдагч үндсэн тоноглолуудын тусгаарлалт, хэмжилт туршилт
 - Хамгаалах хэрэгслүүдийн туршилт

ТЕХНИКИЙН НӨХЦӨЛ: Он гарснаар эхний 5 сарын байдлаар 100 гаруй техникийн нөхцөлийн хүсэлт ирснээс 26 хүсэлт баталгаажиж, 2026-2027 онд төвийн бүсийн эрчим хүчний системээс нийт чадал 35 МВт-ын ачаалал холбогдох нөхцөлтэйгөөр олгогдоод байна.

- Сэргээгдэх эрчим хүчний 3 эх үүсвэрийн 110 МВт, ТЭЦ-5 Дулаан цахилгаан станцын 300 МВт, Улаанбаатар хотын өсөн нэмэгдэж буй эрчим хүчний хэрэглээг хангах ажлын хүрээнд 220 кВ-ын Сонгино, 110 кВ-ын Гео, Өмнөд, Дорнод-2 дэд станцуудын өргөтгөл шинэчлэлтийн ажил, УБЦТС ТӨХК-ийн 35 кВ-ын Эсгийлэх, Баянзүрх, Дөрвөн зам дэд станцуудыг 110 кВ-ын хүчдэлийн түвшинд шилжүүлэх, шинээр 110 кВ-ын Хойд Яармаг, Гачуурт, Нүхт, Ботаник, 1-р хороолол, Богд дэд станцуудыг барих техникийн нөхцөлүүдийг баталгаажуулав. Тухайлбал:

Д/д	Зураг төслийн нэр	Гүйцэтгэгч байгууллага
1	110/10 кВ-ын 2х25 МВА Богд дэд станц шинээр барих	Перфект солишн энд инженеринг ХХК
2	110/35/10 кВ-ын 2х40 МВА Эсгийлэх, 35 кВ-оос 110 кВ-ын хүчдэлд шилжүүлэх	Перфект солишн энд инженеринг ХХК
3	110/10 кВ-ын 2х40 МВА Нүхт, 110/35/10 кВ-ын Барварт 110 кВ-ын ИХБ	Зенит солар ХХК
4	110/35/10 кВ-ын 2х25 МВА Дорнод-2 дэд станцыг 2х40 МВА болгох	Бэлл лийн ХХК
5	110/10/6 кВ-ын 2х25 МВА Өмнөд дэд станцыг 2х40 МВА болгох	Перфект солишн энд инженеринг ХХК

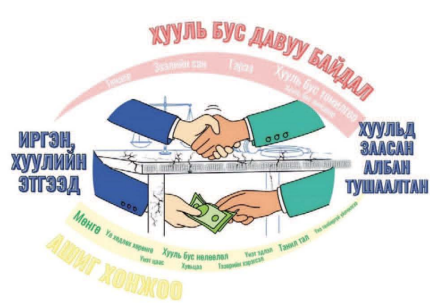
төрлийн ажлыг компанийн ИЗА болон УЗА-ын төлөвлөгөөнд тусгаж, 349.9 мян.кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг хэмнэж буюу 262.4 тонн хүлэмжийн хий CO2-г бууруулж ажилласан.

Ажлын хэсгийн ээлжит хуралдаанаас гаргасан шийдвэрүүд болон ЭХЗХ, олон улсын байгууллагаас хамтран зохион байгуулсан

2023-2024 оны"Тог-оо тохируулъя 17-22 цаг",

2024-2025 оны өвлийн оргил ачааллын үед хэрэгжүүлэх “Нийгмийн нөлөөллийн аян”-д компанийн нийт ажилтнууд идэвх, санаачилгатай оролцож, эрчим хүчний хэмнэлт, үр ашиг, оргил ачааллын үеийн хэрэглээг бууруулахад чиглэсэн сургалт, танин мэдэхүйн арга хэмжээг зохион байгуулан ажиллаж. Цахилгаан дулаан нь биднийг ая тухтай, аз жаргалтай, бүтээмжтэй байхад тусалдаг видео зэрэг бичлэг болон зурагт хуудсыг компанийн фэйсбүүк хуудсаараа компанийн нийт ажилтнуудад түгээж, давхардсан тоогоор 145547 хэрэглэгчдэд хүргэн ажилласан байна.

АВЛИГЫН ТАЛААРХ ОЙЛГОЛТ

Авлигад хүлээлгэх хариуцлага:

Авлигын гэмт хэрэг нь нийгэмд ноцтой үр дагавар учруулдаг учир 20 хүртэлх жилээр хорих ялаар, бүх насаар нь нийтийн албанд ажиллах эрхийг хасахаас гадна, ашиг сонирхлын зөрчил болон хуульд заасан хэм хэмжээг зөрчвөл ажлаас халах хүртэл арга хэмжээ авах эрх зүйн зохицуулалттай.

Авлигын илрэх хэлбэр нь олон янз байдаг.

- Хээл хахууль:** Хээл хахууль нь Авлигын хамгийн хүнд хэлбэр болдог. Хээл хахууль гэдэг бол бэлэн мөнгө, тодорхой үнэ шингэсэн хүний хэрэгцээ хангахуйц материаллаг эд зүйлс байдаг. Мөн үнэ төлбөргүй үйлчилгээнд хамрагдах, гэр бүл болон ойр дотнохондоо хөнгөлөлт үзүүлэх зэрэг эдийн бус хэлбэртэй байдаг.
- Шан харамж:** Төрийн албан хаагчийг хийх ёстой ажлаа хийснийх нь төлөө урамшуулал өгдөг. Жишээ нь ажил бүтээж өгсөнд баярлалаа хэмээн бэлэг өгөх гэх мэт.
- Шахалт дарамт үзүүлэх:** Төрийн эрх бүхий албан тушаалтнууд өөрийн эрх мэдлээ хууль бусаар ашиглан бусдыг хясан боогдуулах эсхүл айлган сүрдүүлж хахууль авах юм. Жишээ нь: Эмнэлэгт хэвтэхэд ор байхад байхгүй гэх, замын

Авлига" гэж авлигын эсрэг хуульд заасан этгээд албан тушаалын эрх мэдлээ хувийн ашиг хонжоо олоход урвуулан ашиглах, бусдад давуу байдал олгох, иргэн, хуулийн этгээдээс тэрхүү хууль бус давуу байдлыг олж авах үйлдэл, эс үйлдэхгүйгээр илрэх аливаа эрх зүйн зөрчлийг ойлгоно.

- цагдаа, сургууль гээд хаа сайгүй энэ үйлдэл үзэгддэг.
- Найз нөхөд дотнын хүмүүсээ албан тушаалд томилуулах, томилох.** Ингэснээр мэргэжлийн ур чадваргүй хүмүүс төрийн албанд орох, төрийн албаны нэр хүндийг унагах аюултай.
- Бэлэг авах:** Төрийн албан хаагчийн тухайд эрхэлсэн албан тушаалын байдалтай холбогдуулан ёслолын болон хүндэтгэлийн арга хэмжээний үеэр хэн нэгнээс хүндэтгэж талархсанахаа илэрхийлэл болгон бэлэг, дурсгалын зүйлийг авахыг хуулиар хориглоогүй. Харин тэр өгсөн бэлэгний үнийн дүн нь цалингийнх нь хэмжээнээс хэтэрч байвал зөрүүг нь төлөөд хувьдаа авах эсвэл албан байгуулдагтаа тушаах ёстой хэмээн хуульд заасан байдаг.
- Сонгуулийн авлига:** Сонгогчдыг эд зүйлсээр авлигадах, сонгуулиар гарч ирснийхээ дараа доод хүмүүстээ албан тушаал амлах.
 - Төрийн эд хөрөнгийг хувийн хэрэгцээнд ашиглах
 - Бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх
 - Хууль бусаар орлого олох, татвараас зайлсхийх гэх зэрэг.

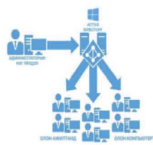
МЭДЭЭЛЭЛ ТЕХНОЛОГИЙН ХЭЛТЭС

“ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ДИЖИТАЛ ШИЛЖИЛТ” - 2025

“Эрчим хүчний салбарын дижитал шилжилт”-2025 Эрдэм шинжилгээ, онол практикийн бага хурал 2025 оны тавдугаар сарын 15 өдөр Дархан хот дахь Залуучууд театрын их танхим боллоо. Тус хуралд нийт 54 илтгэгч материал ирүүлэн оролцсон бөгөөд “ЦДҮС” ТӨХК-ийн Мэдээллийн технологийн хэлтсийн ахлах бөгөөд системийн инженер Ш.Аюурзанын “BIG DATA & DATA MANAGEMENT SYSTEM илтгэл шилдэг 14-т шалгарсан байна.

Дата удирдлагын систем (Data management system) гэдэг нь үүссэн өгөгдлийг боловсруулан анализ шинжилгээ хийх зориулалттай систем бөгөөд уг шийдлийг “ЦДҮС” ТӨХК дээр туршин хэрэгжүүлжээ.

ТӨВ УДИРДЛАГЫН ХЭМЖЭЭНД ACTIVE DIRECTORY НЭВТРҮҮЛЛЭЭ

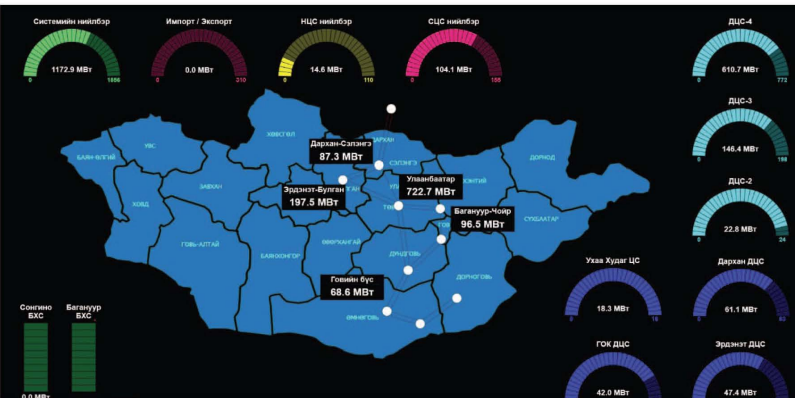
Active Directory бол Microsoft компанийн боловсруулсан сүлжээний хэрэглэгчдийн компьютер болон программ хангамжийг төвлөрсөн байдлаар удирдах, аюулгүй байдлыг хангах зориулалттай систем юм.

Active Directory-ийн үндсэн үүрэг нь:

- Хэрэглэгч, компьютер, сүлжээний мэдээллийг нэг дор бүртгэж, хянах боломжийг олгодог.
- Хэрэглэгчийн нэр, нууц үгээр нэвтрэх үйл явцыг шалгаж, зөвшөөрөл бүхий системд нэвтрэх эсэхийг шийддэг.
- Хэрэглэгчид болон төхөөрөмжид үйлдлийн системийн тохиргоо, хязгаарлалт хийх боломжийг олгодог.
- Компанийн сүлжээг нэгдсэн байдлаар удирдах, бүх хэрэглэгчдийг нэг директорид бүртгэх боломжийг олгодог.
- Active Directory-г зөв ашигласнаар байгууллагын сүлжээний удирдлага, нөөцийн хуваарилалт, аюулгүй байдал сайжирдаг.

КОМПАНИЙН ХЭМЖЭЭНД СКАДА СИСТЕМ НЭВТРҮҮЛЭХ

Манай компани өөрийн биеэ даасан SCADA системтэй болох ажлын хүрээнд 2023 оноос эхлэн Zenon SCADA, PowerSCADA программ хангамжуудад суурилсан системийг хөгжүүлж байна. Одоогоор Улаанбаатар салбарын 28 дэд станц, Төвийн бүсийн салбарын 8 дэд станц, Говийн бүсийн салбарын 4 дэд станцыг хянаж удирдах боломжтой болж, 72 дэд станцыг холбосон технологийн буюу СКАДА системийн сүлжээ үүсгэх ажил хийгдээд байна. Цаашид бид 2028 он гэхэд СКАДА системд бүх станцуудаа холбох төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна.

ХЯНАЛТ МОНИТОРИНГИЙН ХЭЛТЭС

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ХАБЭА-Н ЧУУЛГАН БОЛОВ

Эрчим хүчний салбарын ХАБЭА ажилтнууд 2025 оны дөрөвдүгээр сарын 04-ний өдөр ээлжит чуулганаа УБЦТС ТӨХК-ийн хурлын зааланд амжилттай зохион байгуулав. Уг чуулганд эрчим хүчний салбарын ТЗЭ компаниудын гүйцэтгэх захирал, УЭХ-ны дарга, ХАБЭА-н инженерүүд зэрэг 35 байгууллагын 150 орчим төлөөлөгчид оролцож дараах зөвлөмжийг гаргасан. байна.

- Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын үйл явцад хиймэл оюун ухааныг ашиглах, цахим шилжилтийн хөдөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх
- Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцоо ISO45001:2018 стандартын хэрэгжилтийг

- үр нөлөөтэй хэрэгжүүлэх
- Ажил, мэргэжлийн стандарт бий болгох үйл явцад ХЭМАБ-ын чадамжийг тодорхой болгох, үнэлэх
- Эрчим хүчний салбарт мөрдөгдөж байгаа дүрэм, журам, заавар стандартуудыг шинэчилж, сайжруулах

ХЭМАБ-ЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТОГТОЛЦОО ISO45001:2018

Төв удирдлага болон Улаанбаатар салбарт Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцооны ISO 45001:2018 стандартыг нэвтрүүлэхээр бэлтгэл ажил хийгдэж байна.

Ажлын хүрээнд менежментийн тогтолцооны аудитын стандарт ISO19011:2018-ын сургалтад Төв удирдлагын 6 ажилтан, Улаанбаатар салбарын 15 ажилтан хамрагдаж, дотоод аудиторын сертификат авсан юм.

Дотоод аудитын зөвлөмжийн мөрөөр ХЭМАБ-ын менежментийн тогтолцооны ISO 45001:2018 стандартын шаардлагуудыг нийцүүлэх ажлуудыг гүйцэтгэж “Стандартчилал хэмжилзүйн газар”-ын мэргэшсэн аудиторууд тус стандартын аудитыг Төв удирдлага болон Улаанбаатар салбарт хийж, “Үл нийцэл” илрээгүй гэсэн дүгнэлт гаргаад байна.

СУДАЛГАА ХӨГЖИЛ, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ХЭЛТЭС

ИСПАНИ ПОРТУГАЛЫН ЦАХИЛГААНЫ ТАСАЛДАЛ ЕВРОПЫН НОГООН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ҮНЭН ТӨРХИЙГ ИЛЧЛЭН ХАРУУЛАВ УУ?

2025 оны дөрөвдүгээр сарын 28-ны өдөр Испани-Португал улсыг дамнан цахилгаан тасарсан нь сүлжээний тогтвортой байдлыг хангахгүйгээр ногоон эрчим хүчинд яаравчлан шилжих нь ямар их эрсдэл дагуулж болохыг харууллаа.

Испани улс 1980-аад оноос анх нарны эрчим хүчийг ашиглах тал дээр анхны алхмуудаа хийж, 1984 онд Iberdrola компани Сан Агустин де Гуадаликс хотноо 100 кВт-ын хүчин чадалтай, сүлжээнд холбогдсон анхны нарны цахилгаан станцыг байгуулжээ. 2004 онд засгийн газраас 436/2004 Эзэн хааны зарлиг гаргаж, нарны эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг дэмжих зорилгоор тэдгээрийг сүлжээнд холбох нөхцөлийг хөнгөвчилжээ. 2008 онд Испани 2,6 ГВт хүчин чадалтай фотоволтаик (photovoltaic – гэрлийг шууд цахилгаан эрчим хүч болгон хувиргах технологи) үүсгүүрийг суурилуулж, нийт суурилуулсан хүчин чадлаараа дэлхийд хоёрдугаарт бичигдэв (Тухайн үедээ Герман улс нэгдүгээрт бичигдэж байлаа). 2012-2018 онд эдийн засгийн хямралд орсноор “нарны татвар” гэх бодлого хэрэгжүүлснээр фотофолтайк салбарын өсөлт саарсан хэдий ч 2019 оноос засгийн газраас нарны эрчим хүчний бодлогыг шинэчилжээ. Ийнхүү 2023 он гэхэд хүчин чадал 5,6ГВт-аар нэмэгдэж суурилагдсан нийт хүчин чадал нь 28ГВт болжээ.

Португал улс харин 1990-ээд оноос сэргээгдэх эрчим хүчний төслүүдийг дэмжих хууль журам баталж, хэрэгжүүлж эхэлсэн ба 2005 онд сэргээгдэх эрчим хүчинд оруулах хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, нарын эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг дэмжихээр болов. 2024 он гэхэд цахилгаан эрчим хүчний 95%-ийг сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрээс хангадаг болов. Үүнээс нарны эрчим хүч 10% ажээ.

Нарны эрчим хүчнээс ихээхэн хамааралтай энэ хоёр улсыг дамнан цахилгаан тасарсан нь өнгөц харахад техникийн доголдол шиг санагдаж байв. Гэвч нарийн ширийн зүйлс ил болсноор

энэ тасрал ердийн техникийн доголдол биш гэдэг нь улам тодорхой болов.

Энэ бол горим тооцооны алдаа, сул хяналт, хүчин чадлаасаа хэтэрсэн их амбицаас үүдсэн хямрал болж таарав. Үнэндээ системийн доголдол гэсэн үг.

Испанийн сүлжээний оператор компани болох Red Eléctrica-гийн мэдээлснээр тасалдал өдрийн 12:33-д ердөө 1,5 секунд үргэлжилсэн техникийн доголдлоос эхэлжээ. Гэхдээ цахилгаан сүлжээний хувьд энэ бол маш урт хугацаа шүү дээ. Тэр агшинд Испани улс 15 гигаватт буюу нийт идэвхтэй эрчим хүчний 60%-ийг алджээ. Үүний дараа сүлжээнд гинжин доголдол үүсэж Францын сүлжээнээс салж, Европын баруун бүсэд тогтворгүй байдал үүсэв. Пиренейн хойгийн нэгдсэн сүлжээнд холбогдсон Португал улс үүнд татагдан орж, мөн л цахилгаан тасрав. Нисэх онгоцууд яаралтай газардаж, метроны галт тэргүүд замын дунд зогсож, гар утасны сүлжээ ч тасарчээ.

Тасалдал нийтдээ 10 орчим цаг үргэлжилсэн ба цахилгаан хангамжийг сэргээхэд 18 цаг зарцуулагджээ. Испани улсад цахилгаан эрчим хүчний хангамжийг сэргээх ажил 16:00 орчимд эхэлж эхний 6-10 цагийн дотор нийт сүлжээний 60%-ийг сэргээсэн бол 4-р сарын 29-ний 07:00 цагийн орчимд 99.95%-ийг бүрэн сэргээсэн байна. Харин Португалд сүлжээний доголдлыг арилгах ажил 17:00 цагийн орчимд эхэлж шөнийн 22:50 гэхэд хүн амын 50% нь эрчим хүчээр хангагджээ. Тийнхүү шөнө дунд гэхэд 80%, өглөө гэхэд 100% сэргэсэн байна.

Үргэлжлэл бий...

220 КВ-ЫН ЗЭС-ОЮУ ИХБ, ЦДАШ-ЫН БАРИЛГА
УГСРАЛТЫН ТӨСЛИЙН АЖИЛ

Монгол Улсын Төвийн эрчим хүчний системийг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Өвөр Монголын эрчим хүчний системтэй холбох түүхэн ач холбогдол бүхий 220 кВ-ын Зэс-Оюу ил хуваарилах байгууламж болон 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын барилга угсралтын ажлыг Монгол Улсын Засгийн Газар, Эрчим хүчний яамны санаачилгаар “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК болон Оюутолгой ХХК-ийн хооронд гэрээ байгуулан хамтран хэрэгжүүлж байна.

Төслийн хүрээнд барилга угсралтын ажилд шууд байдлаар оролцон ажиллах 110 орчим мэргэжлийн инженер техникийн ажилтнуудыг Оюутолгой компанийн шаардлагын дагуу эрүүл мэндийн нарийвчилсан үзлэгт хамруулан сайт дугаар авах, тусгай зориулалтын 10 гаруй машин механизмыг тоноглож бэлтгэх, ажиллах хүчнийг аюулгүй ажиллагааны 35 нэр төрлийн сургалтад хамруулан чадавхжуулах, кемп байгуулах зэрэг бэлтгэл ажлуудыг 2024 оны аравдугаар сарын 18-ны өдрөөс хэрэгжүүлж эхэлсэн бөгөөд ил хуваарилах байгууламжийн тоноглол угсрах талбайг суурийн ажлын гүйцэтгэлээс хамаарч 2025 оны нэгдүгээр сарын 10-ны өдрөөс эхлэн үе шаттай хүлээн авч, анхдагч хэлхээний тоноглол угсралт, суурилуулалтын ажлыг эхлүүлсэн байна.

Ажлын зургийн явц, баталгаажилт, материал захиалгаас хамааран барилга угсралтын ажлыг 2025 оны наймдугаар сарын 31-ний өдрөөс өмнө ашиглалтад оруулах төлөвлөгөө гаргаж, компанийн хамт олон 14 хоногийн ээлжийн хуваарийн дагуу ажиллаж бөгөөд 2025 оны зургаадугаар сарын 27-ны өдрийн байдлаар 18 дахь удаагийн ээлжийн ажилтнууд анхдагч хэлхээний тоноглол угсралтын ажлаар

ЦДАШ угсралт, суурилуулалтын үеийн фото зураг:

төслийн талбайд ажил гүйцэтгэж байна.

2025 оны зургаадугаар сарын 27-ны өдрийн байдлаар төслийн хэрэгжилт 70 хувийн гүйцэтгэлтэй үргэлжилж байгаа бөгөөд ажиллах хүчний нөөц бүрдүүлэлт, аюулгүй ажиллагааны чадамж олгох сургалтуудад хамруулах ажил 100%, машин тоног төхөөрөмж тоноглох, кемп байгуулах, ажил эхлүүлэх баримт бичиг бэлдэх, бусад бэлтгэл ажил 100%, ил хуваарилах байгууламжийн тоноглол болон удирдлагын барилгын суурь, газар шорооны газардуулгын ажил 100%, материал нийлүүлэлт 90%, анхдагч хэлхээний тоноглол угсралт, суурилуулалтын ажил 98%, ЦДАШ угсралтын ажил 95%, удирдлагын барилгын угсралтын ажил 35%, хоёрдогч хэлхээний тоноглол угсралт монтажийн ажил 8%, холбоо сүлжээний тоног төхөөрөмж угсралт эхлээгүй, хашаа, гэрэлтүүлэг, зам талбайн тохижилтын ажил 5%-ийн гүйцэтгэлтэй үргэлжилж байна.

ШУУРХАЙ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ХЭЛТЭС

АВААР ЭСЭРГҮҮЦЭХ ДАСГАЛ ЗОХИОН БАЙГУУЛАГДЛАА

1. Компанийн I улирлын аваар эсэргүүцэх дасгал ажил 2025 оны гуравдугаар сарын 27-ны өдөр зохион байгуулагдав. Эмзэг цэгийн судалгааны дагуу сүүлийн үед түгээмэл гарч буй гэмтэл, тасралтыг үндэслэн Говийн бүсийн салбарын Оюутолгой дэд станцыг сонгож “АТ-2 дифференциал хамгаалалтаар тасарч, 220 кВ-н таслуур тасралгүй татгалзсан үед авах арга хэмжээ” сэдвээр дасгалыг боловсруулж Шуурхай зохицуулалтын хэлтсийн диспетчер инженер Б.Ариунболд,

С.Сэд-Аюуш, Ч.Бат-Эрдэнэ нар амжилттай зохион байгууллаа.

Дасгалд Говийн бүсийн салбарын диспетчер инженер Т.Бадарчин, Оюутолгой дэд станцын ээлжийн инженер Э.Дамдин, ээлжийн монтер З.Болорчимэг нар биечлэн оролцож, үүссэн аваарыг устгаж, шуурхай ажиллагааны ажилтнууд хяналт тавьж оролцов. Аваар устгах үед гарсан алдаа дутагдал, үүссэн нөхцөл байдлын талаар дасгалын төгсгөлд дүнгийн хурал хийж, шуурхай ажиллагааны ажилтнуудад компанийн харьцааны заавар

болон сэлгэн залгалтын талаар сургалт зохион байгуулжээ.

2. “Диспетчерийн Үндэсний Төв” ТӨХК-аас зохион байгуулдаг зуны бага ачааллын үеийн системийн аваар эсэргүүцэх дасгал 2025 оны тавдугаар сарын 28-ны өдөр амжилттай явагдаж өндөрлөлөө. Энэхүү дасгалд Монгол Улсын эрчим хүчний системийн хэмжээний 50 гаруй тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч байгууллагууд хамрагдсан ба “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийг төлөөлж шуурхай зохицуулалтын хэлтсийн диспетчер инженер Ч.Бат-Эрдэнэ, Б.Ариунболд нар болон салбарын 33 дэд станцын 106 шуурхай ажиллагааны ажилчид хамт оролцож аваар саатлыг амжилттай устгаж ажиллав.

Энэ удаагийн дасгалын сэдэв нь шинээр ашиглалтад орсон Бөөрөлжүүтийн цахилгаан станцын ТГ-1 аваараар зогсох, Дархан дэд станцад 257-р агаарын шугам, 220 кВ-ын Той.Т засварын схемтэй байх үед 258-р агаарын шугам холболтод гэмтэл гарч, шинийн хамгаалалт ажиллах нөхцөлийг гаргах, Буриадын ЭХС-с тусдаа гарах үед их хэмжээний чадлын дутагдал үүсэх үед ДЦС-уудын тусгаарлах автоматикуудыг ажиллуулсан ба схем сэргээх, хэвийн горимд оруулах үед шинээр ашиглалтад орсон “Сонгино, Багануур, Эрдэнэ нар” батарей хуримтлуурын станцууд зэрэг дотоодын сэргээгдэх эх үүсгүүрийг

ашиглаж богино хугацаанд ажилласан юм. Батарей хуримтлуурын станцын давуу тал нь системтэй зэрэгцээ ажиллагаатай, дотоод хэрэгцээтэй байгаа нөхцөлд өөрийн суурилагдсан хүчин чадал хүртэлх эрчим хүчийг богино хугацаанд нийлүүлж чаддагт оршиж байна. Цаашлаад Сонгино батарей хуримтлуурын станцын Black start функцийг туршиж, ажиллагаанд оруулсан тохиолдолд ТБНС бүрэн “0” суусан үед 80 МВт хүртэлх чадлыг 2,5 цагийн турш үйлдвэрлэж, том чадлын ДЦС-уудын дотоод хэрэгцээг тэжээж, сэргээх бүрэн боломжтойг харуулж байна.

ӨРГӨТГӨЛ ШИНЭЧЛЭЛИЙН АЖИЛ, ОНЦЛОХ СХЕМИЙН ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД

2025 он гарснаар компанийн хэмжээнд өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлууд эрчимтэй хийгдэж эхлээд байна. Тухайлбал:

- 2025 оны гуравдугаар сарын 31-ний өдөр Сайншанд дэд станц болон Эрдэнэнэр НЦС-ыг холбосон 143-р АШ-н тулгуур №416-ын хоёр талд босгосон аваарын үеийн түргэн угсардаг тулгуур унаж, Сайншандаас Замын-Үүд чиглэлийн хэрэглэгчийн цахилгаан эрчим хүч доголдон үед Эрдэнэнэр НЦС-ын 20/80 МВт/МВт*цаг батарей хуримтлуурын станцыг Төвийн бүсийн нэгдсэн сүлжээнээс бүрэн тусгаарлаж, black start, grid forming функц ашиглан Замын-Үүд дэд станцын хэрэглээг тэжээх туршилтын ажлыг амжилттай зохион байгуулав.

Энэ нь Монгол Улсын хэмжээнд Нарны цахилгаан станц болон батарей хуримтлуурын станц нэгдсэн сүлжээнээс тусдаа гарч, хослон

ажиллах, хүчдэл болон давтамжийн тохируулгыг тогтвортой барьж, нийт 18 цагийн турш 5,4 МВт хэрэглээг хангаж ажилласан анхны тохиолдол болов.

-110/35/10 кВ-н Айраг дэд станцын

110 кВ-ын ил хуваарилах байгууламжийн өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын хүрээнд 110 кВ-ын секц холбогч таслуур Айраг болон Сайншанд АШ-ын таслуурыг хослон гүйцэтгэдэг байсан схемийн шийдлийг өөрчилж, систем шин суурилуулж, жонш боловсруулах үйлдвэрийн цахилгаан хангамжийн тэжээл болох 110 кВ-ын Овоот АШ-ын тоноглол суурилуулах ажил амжилттай үргэлжилж байна. Энэхүү ажлын хүрээнд томоохон схемийн өөрчлөлт орсон юм. Айраг дэд станцад 110 кВ-н Айраг АШ-н төгсгөлийн анкер болон 110 кВ-ын Сайншанд, Овоот АШ-н эхлэлийн анкер тулгуурын хооронд шууд холболт

ТОСНЫ ХИМИЙН ЛАБОРАТОРИ

“Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн Тосны химийн лаборатори нь цахилгаан эрчим хүч дамжуулах, импортлох, экспортлох үйл ажиллагаанд ашиглагдаж буй цахилгаан тоноглолын тусгаарлах тосонд 8 нэр төрлийн багажаар физик химийн чанарын үзүүлэлтийн шинжилгээ хийж, тосны шинж чанарыг тодорхойлох, тоноглолын тосны байдалд үнэлэлт дүгнэлт гаргах үйл ажиллагааны хүрээнд ASTM болон ISO стандартын дагуу дараах шинжилгээг гүйцэтгэдэг. Үүнд:

1. Механик хольц тодорхойлох;
2. Кинематик зууралдлага тодорхойлох;
3. Тангенс дельта буюу тархалтын хүчин зүйл ба харьцангуй нэвтрүүлэх чадвар (диэлектрик тогтмол) тодорхойлох;
4. Усны агуулга тодорхойлох;
5. Хүчлийн тоо тодорхойлох;
6. Нэвт цохилтын хүчдэл тодорхойлох;
7. Дөл авалцах температур тодорхойлох;

8. Трансформаторын тосонд ууссан хийнүүдийг тодорхойлох.

2024 онд MNS ISO/IEC 17025:2018 Сорилт болон шалгалт тохируулгын лабораторийн чадавхыг үнэлгээг амжилттай хийлгэж “Үндэсний итгэмжлэлийн төв”-өөс 2025 оны дөрөвдүгээр сарын 04-ний өдрөөс 2 жилийн хугацаатай батламжаа гардан авсан.

Дээрх шинжилгээнүүдийн үр дүнгийн үзүүлэлтээр оношилгоо судалгаан дээр үндэслэн засвар тусгаарлах тосны шинж чанарыг тодорхойлох, хянах, тоноглолын эвдрэл гэмтлийг эрт илрүүлэх, засварын төлөвлөлт хийх зорилгод томоохон ахиц гарлаа.

Мөн трансформаторын хэвийн ажиллагааг хангах, урт хугацаанд найдвартай ажиллах ашиглалтын хугацааг уртасгах, эвдрэл гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, эдийн засагт чухал ач холбогдолтой юм.

ХАБЭА ЧИГЛЭЛЭЭР
ХИЙГДСЭН АЖИЛ

ХЭМАБ-ын ISO 45001:2018 стандартын бэлтгэл ажлыг хийж салбарын нийт ажилтнуудад мэдээлэл өгөх сургалтыг ХАБЭА инженерүүдтэй хамтран зохион байгуулж, Туул дэд станц дээр баталгаажуулалтын аудитын багтай хамтарч хяналт шалгалтын ажлыг гүйцэтгэв.

СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАВ.

- БГД-ийн Онцгой байдлын хэлтэс, Гал унтраах, аврах 018-р ангитай хамтран УБС-ын 2025 оны Гал, гамшгаас хамгаалах 2 өдрийн дадлага, сургалтад 50 ажилтан хамруулж амжилттай зохион байгуулсан.

- Оосорлогч дохиочин, кран вышканы оператор, ачаа шилжүүлэх үеийн аюулгүй ажиллагаа хариуцагчдын сургалтыг ЭХҮТ-ийн СҮТ-тэй хамтран 2025 оны хоёрдугаар сарын 24-нд Улаанбаатар салбар дээр зохион байгуулав.

- Хосмог сургалтын “Ажлын байрны сургагч, дадлагажуулагч”-ийн сургалтад 2025.03.24-28-ны өдрүүдэд АШҮА-ны дэд станцын ашиглалтын инженер О.Баатарбек, Э.Бүрэнжаргал, Ч.Баяраа, Т.Ганзориг нарыг хамруулсан бөгөөд 2025.04.07-12-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан “Хосмог сургалтын дадлагажуулагч багш”-ийн сертификат олгох сургалтад ЗААА, ХАБ, ИА, АШҮА, РХАХТА-ны нийт 11 ажилтныг хамруулах ажлыг зохион байгуулсан байна.

- “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын өдөр” буюу 2025 оны 04 дүгээр сарын 08-ны өдөр Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн талаарх зөв ойлголт, хандлагыг ажилтнуудад таниулах, төлөвшүүлэх чиглэлээр сургалт зохион байгууллаа.

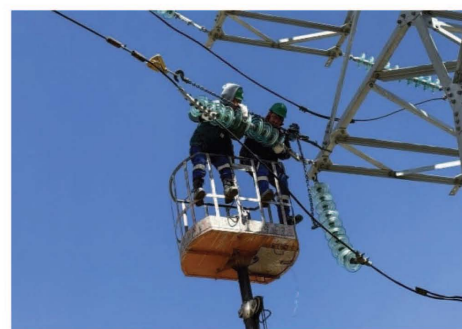
ХАМГААЛАЛТЫН ЗУРВАСЫН
ЧИГЛЭЛЭЭР

Хамгаалалтын зурваст үзлэг явуулах болон албан мэдэгдэл тараах ажил үргэлжлэн хийгдэж нийт 265 ААН, айл өрхөд тараан өгсөн байна.

АШИГЛАЛТЫН ТҮВШИН,
НАЙДВАРТАЙ АЖИЛЛАГААГ
ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ТАЛААР

Их засварын ажлаар Дорнод-2 дэд станцын Т-1, 2 трансформатор, Хөшигт дэд станцын 110 кВ-н 24 ширхэг портал будах, Яармаг дэд станцын 110 кВ-н 6 ширхэг, 35 кВ-н 18 ширхэг портал будах, 110 кВ-н Дундгол, Гео АШ, 35 кВ-н Холбоо-А, Б АШ-н нийт уртын дагуу тус тус их засварын ажил хийж гүйцэтгэсэн.

- Урсгал засварын ажлаар ИХБ-4-н АТ-1 автотрансформатор, Гео дэд станцын 110 кВ-н 4 нэр төрлийн салгуур, 10 кВ-н 18 нэр төрлийн таслуур, 2 нэр төрлийн салгуур, Дундгол дэд станцын 110 кВ-н 4 нэр төрлийн салгуур, 10 кВ-н 11 нэр төрлийн таслуур, хүчдэлийн трансформатор 2 ком, 1 нэр төрлийн салгуур, 6 кВ-н 11 нэр төрлийн таслуур, хүчдэлийн трансформатор 2 ком, 1 нэр төрлийн салгуур, Яармаг дэд станцын 110 кВ-н 6 нэр төрлийн салгуур, Илчбаян, Толгойт дэд станцын 1, 2-р секцийн цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, 131, 132, 134, 135,

136-р АШ-ын нийт уртын дагуу тус тус урсгал засварын ажил хийж гүйцэтгэсэн.

ТЕХНИК ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН
АРГА ХЭМЖЭЭ

Дулаан дэд станц ДХТ-1 сольж суурилуулах, 121, 122-р АШ-ын тулгуур №105, 107-г анкер тулгуураар сольж хүчитгэх ажил хийж гүйцэтгэсэн.

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ БЭЛЭН
БАЙДЛЫН ХАНГАХ АЖЛЫН ХҮРЭЭНД

Туул голын ай сав газар байрлах 127, 128-р АШ-н тулгуур №36, 101, 102-р АШ-ын Хүрхрээ салбар тулгуур №2, 121, 122-р АШ-н тулгуур №103, 104, 106, 108, 110 кВ-н Яармаг-А,Б АШ-ын Буянт-Ухаа салбар тулгуур №1-д үерийн хамгаалалт хийж хүчитгэсэн.

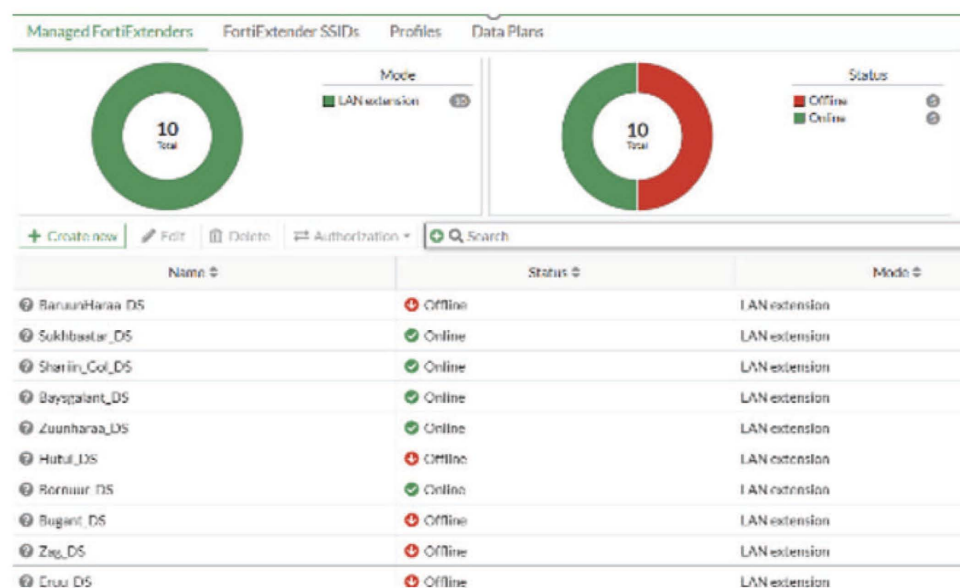

ИННОВАЦЛАГ БОЛОН БҮТЭЭЛЧ АЖЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Компани хэмжээнд скада систем нэвтрүүлэх ажлын хүрээнд Төвийн бүсийн салбарт оны эхний таван сарын хугацаанд Зүүнхараа, Ерөө, Борнуур, Сүхбаатар дэд станцын зарчмын схем зургийг Повер Скада 2021 программ хангамжийн Graphic Builder программ дээр зурж боловсруулан скада системд харагдах байдлыг бий болгох ажил бүрэн хийгдэж дууссан юм. Цаашид бусад дэд станцын зураг схемийг зурж бэлтгэх ажлыг төлөвлөн энэ онд дуусгахаар ажиллаж байна.

Дээрх схем зурагт боломжит тоноглолын мэдээллийг холбох ажил үе шаттай хийгдэж Шарынгол, Зүүнхараа, Баясгалант, Борнуур дэд станцын 36 ширхэг SATEC PM130 маркийн хэмжүүрээс 432ш аналог тоон утга авч диспетчерийн шууд хяналтын скада системд оруулсан юм.

Одоогоор СКАДА системд салбарын харьяа 9 дэд станц, гаднын байгууллагын 1 дэд станцын мэдээлэл авах харах түвшинд холбосон бөгөөд Хөтөл, Сүхбаатар, Ерөө дэд станцуудыг холбохоор ажлын төлөвлөгөө

боловсруулж, мөн салбарын 18 дэд станцын схем зургийг тус онд бүрэн зурж дуусгахаар ажиллаж байна.

Технологийн хаалттай сүлжээ буюу VPN сүлжээ үүсгэх ажлууд зэрэгцэн хийгдэж байгаа бөгөөд одоогоор орон нутгийн 3 дэд станцыг тухайн орон

нутгийн интернэт үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудаас шилэн кабелиар сүлжээний урсгалыг авч компанийн технологийн сүлжээтэй уялдуулан FortiExtender төхөөрөмжөөр тоноглон сүлжээ үүсгэх ажлыг үе шаттайгаар хийж эхлэж байна.

ХЭРЭГЖИЖ БАЙГАА ТӨСӨЛ
ХӨТӨЛБӨР

Дархан-Уул аймагт сүндэрлэх “Залуус 2 хороолол”-ын цахилгаан хангамжийн 110/35/10 кВ-ын 2х16 МВА чадалтай “Мангирт” дэд станцын ажлын явц 80 хувьтай хэрэгжиж байна.

110/35/10 КВ-ЫН БАЯНХОНГОР ДЭД СТАНЦЫН 20 ЖИЛ ТОХИОВ.

110/35/10 КВ-н Баянхонгор дэд станцын 20 жилийн ойн арга хэмжээ 2025 оны тавдугаар сарын 16-ны өдөр тохиолоо. Арга хэмжээнд “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК Хангайн бүсийн салбарын удирдлагууд, Баянхонгор станцын ахмад ажилчид хүрэлцэн ирсэн юм.

ХАБЭА ҮЗЛЭГ

ХАБЭА-н бүх шатны үзлэг: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн анхан шатны үзлэгийг давхардсан тоогоор 172 удаа хийж 293 зөрчил, II шатны үзлэгийг 48 удаа хийж 143 нэрийн зөрчил, III шатны үзлэгийг 11 удаа хийж 124 зөрчлийг илрүүлэн нийтдээ 522 зөрчил дутагдлыг арилгах арга хэмжээг авч ажиллалаа.

2025 оны нэгдүгээр сарын 20-оос гуравдугаар сарын 11-ний өдрүүдэд алба болон дэд станцуудад ХАБЭА-н III шатны үзлэг шалгалт хийх, хамгаалах хэрэгслүүд хүлээлгэн өгөх ажлуудаар явсан бөгөөд илэрсэн зөрчлүүдийг устгах хугацаатай даалгавар өг.

АВРАГЧ-2025

Орхон аймгийн Засаг даргын нэрэмжит Төрийн болон ТӨҮГ, аж ахуй нэгж байгууллагуудын дунд уламжлал болгон зохион байгуулагддаг анхны тусламжийн нөхөрлөлүүдийн бэлтгэл бэлэн байдал, мэдлэг, чадварыг дүгнэх “Аврагч-2025” тэмцээн 2025 оны тавдугаар сарын 09-ний өдөр зохион байгуулагдаж Хангайн бүсийн салбар амжилттай оролцов.

АВРАГЧ тэмцээнд оролцсоноор гал гамшгийн үед ажиллах болон эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх чадварыг эзэмшдэгээрээ онцлог юм.

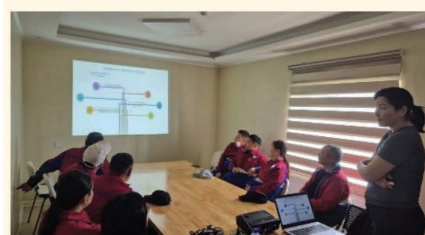
ХАМГААЛАЛТЫН ЗУРВАС

Хамгаалалтын зурвасын аяны хүрээнд өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугамуудын трассын дагуу “Хамгаалалтын зурвас”-ын дэглэм зөрчиж үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуй нэгж, айл өрх, байгууллагуудад

албан бичиг хүргүүлэн 2024 онд 35 айл өрх, 32 ААН хамгаалалтын зурвасын зөрчилтэй байснаас 2025 оны эхний хагас жилийн байдлаар 1 айл өрх, 2 ААН хамгаалалтын зурвасыг чөлөөлсөн байна.

ISO 45001:2018

2025 оны тавдугаар сарын 21-23-ны өдрүүдэд ISO 45001:2018 стандартыг нэвтрүүлэх төслийн баг, Обзерв консалтинг компанийн зөвлөх Ж.Дэлгэрцэцэгийн хамт 110/35/10КВ-н Арвайхээр, Хархорин, Цэцэрлэг дэд станц дээр “ХЭМАБ-ын менежментийн тогтолцоо, тогтолцоонд нэгж ажилтны оролцоо чухал болох нь” сэдвээр сургалт зохион байгуулав.

ЗҮҮН-ӨМНӨД БҮСИЙН САЛБАР

ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ЭРҮҮЛ АХУЙГ ХАНГАХ ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. 2025 оны 1-р улирлын ХАБЭА, ашиглалт засварын III шатны үзлэгийг 2025 оны нэгдүгээр сарын 17-26-ны өдрүүдэд салбарын хэмжээнд зохион байгуулж, нийт 102 зөрчил илрүүлсэн байна.

2. “Хамгаалалтын зурвас”-ын дэглэм сахиулах аяны хүрээнд салбарын хэмжээнд хийгдэх 10 ажилбар бүхий төлөвлөгөөг гаргаж ажлуудыг зохион байгуулсан. Тухайлбал:

- 2025 оны байдлаар 7 аж ахуй нэгж байгууллага, иргэн, хамгаалалтын зурвас зөрчин үйл ажиллагаа явуулж байсан зөрчлийг арилгуулж, 2 аж ахуйн байгууллагын үйл ажиллагааг түр зогсоосон.
- Дэд станц, цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын хамгаалалтын зурвас дэглэм зөрчсөн үед гарах хор уршиг, аюулын талаар тараах хуудас, санамжуудыг айл өрх, аж ахуй нэгжүүдэд тарааж видео танилцуулга санамж, шторкуудыг салбарын харьяа орон нутгийн олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилгаа явуулж ажилласан.
- Арвайхээр-Өндөрхаан чиглэлийн авто замын трасс 110 КВ-н Айраг цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын тулгуур №29-30 хооронд огтлоцож, шугамын хамгаалалтын зурваст орсон тул тулгуур №29-

ийг анкер болгох, тулгуур №30-ыг өндөрлөх ажлууд хийгдсэн.

3. 110КВ Бор-Өндөр ЦДАШ-ын урсгал засвар, 110КВ Өндөрхаан ЦДАШ-ын урсгал засвар, тулгуур тэгшлэх их засвар, 143-р ЦДАШ-ын трасс өөрчлөх, гэмтэл устгах ажил, дэд станцуудад хийгдэж буй ажлуудад тогтмол хяналт тавьж ажиллаж байна.

ГОРИМ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААР:

1. 2024-2025 оны өвлийн их ачааллын горимд Эрчим хүчний эх үүсвэрийн чадлын дутагдалд орж, тасралт хязгаарлалттай байгаа үед Бөөрөлжүүтийн 150 МВт чадалтай Турбогенератор-1-ийг 220/110/35 КВ Багануур дэд станцтай 220 КВ-н 261, 262-р ЦДАШ-аар төвийн ЭХС-тэй зэрэгцээ ажиллагаанд амжилттай залгаж, ТЭХС-д 150 МВт чадал нийлүүлж эхэлснээр тасралт хязгаарлалт багассан нь чухал ач холбогдолтой ажил болсон. Уг төслийн ажлын хүрээнд ДҮТ ТӨХХК, РХАХТХ-ийн ИТА, ЗӨБС-ын РХАХТА-ны дарга Б.Мягмарсүрэнгээр ахлуулсан 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй реле хамгаалалт, автоматикийн бригад 261, 262-р АШ-д дагуу дифференциаль хамгаалалт, фазын ялгаварт гүйдлийн /ДФЗ-655/ үндсэн хамгаалалтыг хослуулан ажиллагаанд оруулж, ОАПВ, ТАПВ-ОС, АПАХ автоматикуудыг бүрэн ажиллагаанд оруулж, системийн найдвартай ажиллагааг хангасан.

2. Улаанбаатар хотын Багануур дүүрэгт баригдаж буй Багануур Үйлдвэр Технологийн Паркийн ажлын хүрээнд 220/110/35 КВ-н Багануур дэд станцын 110 КВ-н I, II СШ-ээс 110 КВ-н Амар-А,Б гаргалгаа гарган өргөтгөж дөрөвдүгээр сарын 25-ны өдөр АШҮ-ний албаны ахлах бөгөөд диспетчер инженер Г.Батцэнгэлээр ахлуулсан шуурхай ажиллагааны

ажилтнууд 110 КВ-н Амар АШ болон

110/35 КВ-н Амар дэд станцыг батлагдсан сэлгэн залгалтын хөтөлбөрийн дагуу туршилтын хүчдэлд амжилттай залгалаа. Тус дэд станц нь Монгол Улсдаа хамгийн томд тооцогдох төмрийн үйлдвэрийг тэжээж байгаа бөгөөд одоогийн байдлаар 27 МВт хүртэл ачаалал авч ажиллаж байна.

3. Зүүн-Өмнөд бүсийн салбарын эзэмшлийн 110/35/10 КВ-н Айраг дэд станцын 110 КВ-н ИХБ-н өргөтгөлийг шинээр суурилуулж, 110 КВ-н Айраг АШ-ын ШинС, таслуур, ГТ, ШуС, 110 КВ-н Овоот АШ-н ШинС, таслуур, ГТ, ШуС, 110 КВ-н ХТ-1-Н ЦШ, 110 КВ-н I СШ-г туршилтын хүчдэл дор залгах сэлгэн залгалтын хөтөлбөрийн дагуу 1-74 үйлдлийг 110/35/10 КВ-н Айраг дэд станцын АШҮ-ний инженер Т.Алтанчимэгээр ахлуулсан шуурхай ажиллагааны ажилтнууд амжилттай хийж гүйцэтгэн туршилтын хүчдэл дор залгалаа.

ЗАСВАРЫН АЖЛЫН ТАЛААР:

1. 2025 онд төлөвлөгөөт их засварын ажлаар 9 нэр төрлийн ажил хийж гүйцэтгэхээс 2 ажил бүрэн хийгдэж гүйцэтгэл гарсан байна. Үүнд:

- 110/6 КВ-н Төв дэд станцад ЯЧ №12, 15, 20, 22, 6 КВ-н таслуур, тэг дарааллын гүйдлийн трансформатор, суурилуулах;
- 110 КВ-н Өндөрхаан АШ-ын хазгай тулгуур тэгшлэх, үерийн эрсдэлтэй тулгуурт намгийн хамгаалалт, татуурга хийх ажил;

2. Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын төлөвлөгөөт үзлэгийг батлагдсан графикайн дагуу 22 удаа хийсэн. Тасралтын мөрөөр ээлжит бус үзлэгийг 3 удаа хийж тасралтад нөлөөлөхөөр гэмтлүүдийг тухай бүр нь устгаж найдвартай ажиллагааг хангаж ажиллаж байна. ЦДАШ-нд ИТА-н үзлэгээр илэрсэн 242 гэмтлийг 2025 оны 4 болон 05 дугаар саруудад төлөвлөгөөт их болон урсгал засварын ажлуудаар хийж гүйцэтгэн болзошгүй тасралт саатлаас урьдчилан сэргийлж ажилласан.

4. 143-р АШ-нд анкер №403-427-н хооронд шугамын трасс өөрчлөх ажлыг Зүүн-Өмнөд бүсийн салбарын 40 хүний бүрэлдэхүүнтэй засварын бригад, Хангайн бүсийн салбарын 10 хүний бүрэлдэхүүнтэй засварын бригад 15 машин механизмтай 2025 оны гуравдугаар сарын 19-ний өдрөөс дөрөвдүгээр сарын 03-ны өдрүүдэд батлагдсан ажил гүйцэтгэх төлөвлөгөөний дагуу хийж гүйцэтгэж хүчдэлд залган тухайн агаарын шугамын хэвийн найдвартай ажиллагааг хангасан.

ОЛОН НИЙТИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. ШУТИС-ийн ЭХИС-ийн 65 жилийн ойн арга хэмжээний хүрээнд зохиогдсон эрдэм шинжилгээний хуралд горим, тооцоо, хэмнэлийн инженер Д. Баяржаргал “ЦДҮС” ТӨХК-ийн Зүүн-Өмнөд Бүсийн цахилгаан дамжуулах сүлжээний реактив чадлын тохируулгад нарны цахилгаан станцын үзүүлэх нөлөөлөл” сэдвээр илтгэл тавьж, тэргүүн байрт шалгарсан байна.

САЛБАРТ ХИЙГДСЭН БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТЫН АЖЛУУД:

Зураг 1: Агаарын шугамын угсралтын явц

М Си Эс Интернейшнл ХХК - т а й б а й г у у л с а н гэрээний дагуу Нарийнсухайт-Баянхонд ий чиглэлийн 110 кВ-н цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын барилга угсралтын ажлын Говийн бүсийн салбарын 21, хангайн бүсийн салбарын 23, төв компанийн 7, зүүн өмнөд бүсийн салбарын 4, төвийн бүсийн салбарын 2 нийт 67 хүний бүрэлдэхүүнтэй бригад 9ш машин механизмтайгаар 2024 оны аравдугаар сарын 16-наас 2025 оны гуравдугаар сарын 30-ны өдрийн хооронд гүйцэтгэсэн.

Уг ажлын хүрээнд Тулгуур 591-751 хооронд завсрын бетон тулгуур – 152 ширхэг, ПС-110–3 ширхэг, анкерын 6 тулгуур босгож, 591–751-н хооронд дамжуулагч болон аянгын тросс татаж бэхэлгээ хийх ажлууд хийгдсэн.

Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын үйлдвэрийн бүс дэх үйлдвэр технологийн паркийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөлтийн дагуу инкубатор төвийн

барилга, байгууламж, дэд бүтцийн ажлын хүрээнд үйлдвэрийн бүсийн цахилгаан хангамжийн 35/10 кВ-н 2х2500 кВА чадалтай дэд станцыг тэжээх зориулалттай гаргалгааны анхдагч болон хоёрдогч хэлхээний тоноглол

110/35/10 кВ-н Даланзадгад дэд станцад 35 кВ-н Үйлдвэр АШ нэрээр 2025 оны дөрөвдүгээр сард хийгдэж 2025 оны зургаадугаар сарын 04-нд улсын комисс ажилласан.

Зураг 2: 35 кВ -н Үйлдвэр АШ тоноглолууд

Өмнөговь аймгийн орон нутгийн санхүүжилттэй Ханбогд сумын цахилгаан шугамын өргөтгөлийн ажлын хүрээнд 220/110/35 кВ-н Оюутолгой дэд станцын 35 кВ-н ИХБ-н систем шинийг зэрэгцээ систем шинд шилжүүлэх, 2 ячеягаар өргөтгөх ажил Эм Ай Эс Эс ХХК ажлын гүйцэтгэгчээр ажиллаж, ажлын гүйцэтгэл 75% байна.

БҮТЭЭЛЧ АЖИЛ, САНАЛ САНААЧИЛГА:

Хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан Дундговь аймгийн төвийн сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдийн дунд “Эрчим хүчний хэмнэлт-Бидний гэрт” гар зургийн уралдааныг зохион байгуулсан. Уралдааны зорилго нь хүүхэд багачуудад багаас нь эрчим хүчээ хэмнэх ойлголтыг өгөх, хэмнэлтийн зөв дадалд сургах, эцэг эх асран хамгаалагч нарт ухуулан таниулах арга хэмжээ болсон юм.

ХЭРЭГЖИЖ БҮЙ ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨРҮҮД:

Германы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэг (GIZ)-ээс МУ-д хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсын тогтвортой эрчим хүчний чадавхыг бэхжүүлэх”, “Түншлэлд суурилсан техникийн болон мэргэжлийн боловсрол, сургалт-2” төслүүдийн хүрээнд “Өндөр хүчдэлийн техникч”-ийн хосмог сургалтад хамрагдаж буй ажилтнуудын аж ахуй нэгж байгууллага дээрх сургалтыг хөтөлбөрийн дагуу сургалтад хамруулж байна.

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ НЭГЖ

“ТӨВИЙН БҮСИЙН ЦАХИЛГААН ДАМЖУУЛАХ, ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭНИЙ ҮР АШГИЙГ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ”ЭХЭЛЛЭЭ

Зураг 1: Агаарын шугамын угсралтын явц

ТӨСЛИЙН ЗОРИЛГО, ГАРАХ ҮР ДҮН

“ЦДҮС” ТӨХК-ийн 220, 110 кВ-ын 32 дэд станцын ажиллагаанд байгаа ашиглалтын хугацаа хэтэрсэн, дотоод хэрэгцээний ЦЭХ-ний зарцуулалт их, ашиглалтаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хортой сөрөг нөлөө үзүүлдэг тосон таслуур, насжилт өндөртэй, технологийн хувьд хоцрогдсон механик реле хамгаалалт, автомат удирдлагын тоног төхөөрөмжүүдийг орчин үеийн дэвшилтэд технологи бүхий тоног төхөөрөмжөөр бүрэн шинэчлэх замаар дараах гол үр дүнд хүрнэ.

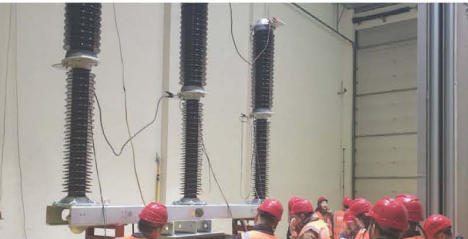
ТӨСЛИЙН АЖЛЫН ЭЗЭЛХҮҮН

1. 110 кВ-ын ВМТ-110, МКП-110, ОД, КЗ тип маркын нийт 73 ширхэг тосон болон хуурай таслуур, 110 кВ-ын 231

Одоо ашиглаж байгаа тосон таслуур

ширхэг гүйдлийн трансформатор, 110 кВ-ын 42 ширхэг механик реле хамгаалалт, автоматикийг тус тус шинэчлэх.

шинэчлэн тавигдах 110 кВ-ын Элегаз таслуур

2. 35 кВ-ын С-35, МКП-35, ВТ-35 тип маркын нийт 108 ширхэг тосон таслуур, 324 ширхэг гүйдлийн трансформатор, 35

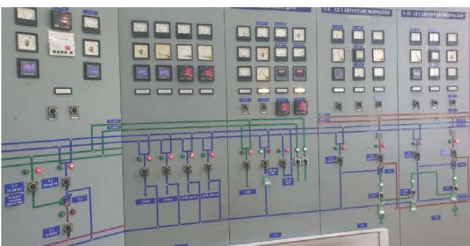
Одоо ашиглаж байгаа 35 кВ-ын тосон таслуур

Шинээр ашиглах 35 кВ-ын вакуум таслуур, ZW39-40.5

кВ-ын 41 ширхэг механик реле хамгаалалт, автоматикийг тус тус шинэчлэх

3. 220/110 кВ-ын “ИХБ-4”, 220/110/35 кВ-ын “Улаанбаатар” дэд станц, 220/110/35 кВ-ын “Дархан” дэд станц, 220/110/35/6 кВ-ын “Эрдэнэт” дэд станцуудын реле хамгаалалт,

220 кВ-ын реле

автоматикийн байгууламжийг бүрэн шинэчлэх, шинээр алсын зайн хяналт удирдлагын /HMI/ системийг суурилуулах.

4. 220 кВ-ын хүчдэлийн трансформатор 16 ширхэг, 110 кВ-ын хүчдэлийн трансформатор 68 ширхэг, 18 дэд станцын төв дохиоллыг тус тус шинэчлэх, 3 дэд станцад тогтмол гүйдлийн панель шинээр суурилуулах ажил хийгдэнэ.

Улаанбаатар салбар иж бүрэн тоон технологитой болсон

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИХ ДЭД СТАНЦУУД

Салбарын нэр				
УБС	ХБС	ТБС		ЗӨБС
1. ИХБ-4	1.Эрдэнэт	1. Дархан	9. Тосгон	1. Багануур
2. Улаанбаатар	2. Булган	2. Баруунхараа	10. Шарын-Гол	2. Төв
3. * Баянчандмань*	3. Хархорин	3. Зүүнхараа	11. Дулаанхан	3. Хот
4. * Налайх*	4. Цэцэрлэг	4. Борнуур	12. Бугант	4.Айраг
	5. Арвайхээр	5. Баясгалант	13. Орхон	5. Чойр
	6. Сансар	6. *Сүхбаатар*		6. Бор-Өндөр
	7. Хялганат	7. *Хөтөл*		7. Сайншанд
	8. Хишиг-Өндөр	8. Үйлдвэр		
Нийт-32				

Тайлбар ****Тэмдэглээтэй дэд станцуудад барилга угсралтын ажил эхлэсэн.

Дэд станцуудын барилгын ажил эхэлжээ.

2025 оны тавдугаар сарын 26-наас дэд станцуудын барилга угсралтын ажил албан ёсоор эхэлсэн. Энэхүү ажил нь арван нэгдүгээр сарын 10-ныг хүртэл үргэлжлэхээр төлөвлөгдсөн бөгөөд одоогоор дараах газруудад барилгын ажил өрнөж байна.

Барилгын ажил эхэлсэн дэд станцууд ба гүйцэтгэгч компаниуд:

*Налайх дэд станц– Гүйцэтгэгч: Эрх Чадал ХХК
*Хөтөл дэд станц – Гүйцэтгэгч: Повер Инженеринг ХХК
*Баянчандмань дэд станц – Гүйцэтгэгч: Эм Жи Эл Энержи ХХК
*Сүхбаатар дэд станц – Гүйцэтгэгч: Гэрлийн Хэмнэл ХХК

Эдгээр дэд бүтцийн төслүүд нь бүс нутгийн цахилгаан хангамжийг найдвартай болгох, эрчим хүчний хүртээмжийг сайжруулах зорилготой бөгөөд барилгын ажил төлөвлөгөөний дагуу үргэлжилж байна.

АЖИЛТНУУДЫН АЛБАН ТУШААЛЫН ҮНДСЭН БОЛОН ТАРИФТ ЦАЛИНГ ДУНДЖААР 10-15 БУЮУ ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХУВИАР НЭМЭГДҮҮЛЭХЭЭР ТООЦОВ.

“Эрчим хүчний салбарын 2023-2024 оны хамт (тариф)-ын хэлэлцээр”-г оруулсан нэмэлт өөрчлөлтүүдийг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам 2025 оны 05 дугаар 09-ний өдөр бүртгэн мөрдөж эхэлсэн тул компани хэлэлцээрийн III бүлгийг үндэслэн ажилтнуудын цалин хөлс, нийгмийн хамгааллын асуудлыг анхаарч Захиргаа, ҮЭХ 2025-2026 онд мөрдөх Хамтын гэрээг байгууллаа. Мөн ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжил, боловсролыг дээшлүүлэх, сургалтын нөхцөлийг чанаржуулах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн байдалд тавих хяналтыг сайжруулах асуудлууд дээр талууд саналаа нэгтгэн 2025-2026 оны “Хамтын гэрээ”-нд дараах өөрчлөлтүүдийг оруулсан. Тухайлбал:

- Ажилтнуудын албан тушаалын үндсэн болон тарифт цалинг дунджаар 10-15 буюу түүнээс дээш хувиар нэмэгдүүлэхээр тооцож, цалингийн шатлал, сүлжээг боловсронгуй болгох ажлыг 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжүүлнэ. 2026 оны цалин хөлсний нэмэгдлийг 2025 оны 10 дугаар сарын 30-ны дотор хийгдэх нэмэлт салбарын хамтын хэлэлцээрийг үндэслэн тохиролцох;

Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ нь Хөдөлмөр нийгмийн зөвшилцөн

3 талт үндэсний хорооноос тогтоосон хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс 2025 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн 1.7 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцүү байх;

- Компанийн тухайн жилийн зорилго, зорилтын биелэлт, ажлын үр дүн, санхүүгийн ашиг, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг харгалзан 3 ба түүнээс дээш сарын албан тушаалын үндсэн ба тарифт цалинтай тэнцэх хэмжээний санг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг үндэслэн тогтооно. Тухайн ажилтан албан хаагчийн жилийн ажлын үр дүнг харгалзан 5 хүртэлх сарын үндсэн ба тарифт цалинтай тэнцэх хэмжээний жилийн үйл ажиллагааны үр дүнгийн нэмэгдэл хөлсийг тогтоосон санд багтаан олгох;
- Ээлжийн графикаар ажлын цаг нь зохицуулагддаг ажилтанд тухайн сард нийтээр амрах баярын өдөрт ажилласан цагт ногдох нэмэгдэл хөлсийг түүний дундаж цалин хөлснөөс 2 дахин, бусад өдөрт ажилласан нэмэгдэл хөлсийг түүний дундаж цалин хөлснөөс 1.5 дахин нэмэгдүүлэн олгох;
- Эрчим хүчний салбарт удаан жил ажилласны нэмэгдлийг ажилласан

хугацаанаас нь хамааруулан дараах хувь хэмжээгээр олгох:

- Их, дээд сургууль, коллежид суралцагчдаас хөдөө, орон нутагт ажиллах оюутныг шаардлагатай мэргэжлээр нээлттэй сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулан сургалтын төлбөрийн тодорхой хувийг компаниас хариуцах;
- Түгээмэл бус нарийн мэргэжлийг өвлүүлэн сургах ажлыг доктор, зөвлөх, мэргэшсэн инженер, мэргэжилтэн, мастер багш нараар удирдуулан ажлын байранд зохион байгуулж, тэдэнд цагийн хөлсийг 50,000 хүртэл төгрөгөөр бодож олгох;
- Хосмог сургалтын тогтолцоог компанийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх дадлагажуулагч багшид гэрээг үндэслэн үндсэн цалингийн 10 хувийн нэмэгдэл олгох;
- Төв удирдлага, салбарын ажилтанд ажлын өдөр ажиллахаар ирэх, ажлаас буцахад 2000 төгрөгөөр тооцож, унааны хөнгөлөлт олгох;
- Ажилтны хууль ёсны (төрсөн болон үрчилж авсан) эцэг эх, эхнэр, нөхөр, хүүхэд нь нас барсан тохиолдолд Үйлдвэрчний эвлэлийн хороо 200,000 төгрөг олгоно.
- Ажилтан зуурдаар ба өвчнөөр нас барсан тохиолдолд гэр бүлд нь Үйлдвэрчний эвлэлийн хороо 300,000 төгрөг олгох;
- Өрх толгойлсон эхнэр/нөхөрт нь 5 хүртэл жилийн хугацаанд эсвэл насанд хүрээгүй төрсөн нэг хүүхдэд нь 18 нас хүртэл жилд нэг удаа Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний

нөхөн төлбөр (жил бүрийн 04 дүгээр сарын 28-ны өдөр) олгох;

- Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас хөдөлмөрлөх чадвараа алдсан ажилтны хохирлын нөхөн төлбөрийг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн дагуу нэг удаа шийдвэрлэж, цаашид жилд нэг удаа (жил бүрийн 04 дүгээр сарын 28-ны өдөр) Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 3 дахин нэмэгдүүлсэн нөхөн төлбөр олгох;
- Ажилтнуудыг компанийн зардлаар ажил мэргэжлээс шалтгаалсан нарийн мэргэжлийн эрүүл мэндийн үзлэгт жилд нэг удаа хамруулж, дүгнэлт гаргуулах
- Бүсийн 10 хувийн нэмэгдлийг Төвийн бүсийн салбарын Баясгалант дэд станцад олгох;
- Компани ажилтны ажил, амралтын цагийг зохицуулах, хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтан, хөгжлийн бэрхшээлтэй гэр бүлийн гишүүнээ асран хамгаалдаг бол хөдөлмөрийн харилцааны уян хатан нөхцөл хэрэглэх зэргээр ажил амьдралын тэнцвэрийг хангахад Захиргаа, ҮЭХ хамтарч ажиллах;
- Компанийн Үйлдвэрчний эвлэлийн хороо нь нийлүүлэгдэх ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийн стандартын шаардлага, чанарт хяналт тавих нэмэлт өөрчлөлтийг 2025-2026 оны Хамтын гэрээнд тусган Хан-Уул дүүргийн Засаг даргын тамгын газар 2025 оны 05 дугаар сарын 19-ний өдөр бүртгүүлж, мөрдөж эхэллээ.

№	Ажилласан хугацаа	Албан тушаалын ба тарифт цалингаас хөдөлмөрийн нөхцөлөөр олгох хувь:	
		Хэвийн бус	Хэвийн
1	0-1 хүртэл жил	5	0
2	1-ээс 4 хүртэл жил	15	10
3	4-өөс 7 хүртэл жил	25	20
4	7-оос 10 хүртэл жил	30	25
5	10-аас 15 хүртэл жил	35	30
6	15-аас дээш жил	40	35

ДАМЖУУЛАХЫН ЗАЛУУС ТББ-ын эргэн тойронд

Орлогтой ажлын үр дүнд

Дамжуулахын залуус ТББ нь 2023 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд УБС-ын РХАХТА-ны ахлах инженер Д.Төмөр-Очир тэргүүнээр сонгогдон ажиллаж байна. Үндсэн зорилго нь залуучуудын хөгжлийг урамшуулан дэмжих, тэдний мэргэжил үр чадварыг дээшлүүлэх, хөгжүүлэх, залуусын нийгмийн асуудлыг удирдлагуудад тавих, шийдвэрлүүлэхэд чиглэгдэнэ. Үүнд:

- Залуучуудад амьдрах ухааны чадвар эзэмшүүлэх сургалт явуулах;
- Залуучуудын эрх ашгийг хөндсөн аливаа асуудлаар шийдвэр гаргах үйл

ажиллагаанд бүх түвшинд оролцож, саналаа холбогдох компанийн захиргаа болон төрийн байгууллагад хүргүүлэх боломжийг бүрдүүлэх, мэдээллээр хангах;

- Залуучуудын хүсэл, сонирхол, эрэлт, хэрэгцээнд тулгуурласан сонирхлын клуб, зөвлөл, бүлгийн үйл ажиллагааг дэмжих;
- Залуучуудыг хууль зүйн туслалцаа болон эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд холбон зуучлах;
- Нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, тусламж дэмжлэг үзүүлэхэд чиглэгдсэн үйл ажиллагааг зохион байгуулах юм.

САЛБАР НЭГЖИД ЗАЛУУСЫН ОРОЛЦООГ ДЭМЖИХ НЬ:

Улаанбаатар салбарын хэмжээнд: Улаанбаатар салбарын оффис барилга гадна болно дотор талын засвар хийгдсэнтэй холбоотой, байгууллагын гадна өнгө үзэмжийг нэмэгдүүлэх цэвэрхэн тухтай орчинд ажиллах зорилгоор гадна талбайн тохижилтын ажилд дэмжлэг үзүүлэн олон жилийн насжилттай өндөр ургасан бут сөөгийг мэргэжлийн байгууллагаар тэгшилж засуулж тайрууллаа.

Говийн бүсийн салбарт: “ЦДҮС” ТӨХК-ийн Говийн бүсийн салбарын ажилтнуудын санаачилгаар оффисын гадна орчны 500 м2 талбайг тохижуулахаар “Дамжуулахын залуус” ТББ-н санхүүжилтээр зураг төслийн ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. Зураг төслийн ажлыг 2025 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 25/04/10 дугаар гэрээний дагуу “ЭЗТ” ХХК компаниар хийлгэж байгаа бөгөөд зураг төслийн ажил 80 хувийн гүйцэтгэлтэй хийгдэж байна.

КОМПАНИЙН ХЭМЖЭЭНД ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛИЙН УРАЛДААН

Дамжуулахын залуусын мэдлэг боловсролыг чадавжуулж, эрүүл, аюулгүй ажиллах байгууллагын соёлыг бий болгох, чиглэлээр “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн ажилтнуудын судалгааны ажлыг дэмжих, шинэлэг санаа, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэх, ажилтнуудын мэдлэг үр чадварыг дээшлүүлж 90/10 хөтөлбөрийг оновчтой үр бүтээлтэй хэрэгжүүлэх зорилгоор нийт ажилтнуудын дунд эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг зарлан явууллаа. Уг уралдааны эхний шатны шалгаруулалтад нийт 17 эрдэм, шинжилгээний илтгэл ирснээс дараах шилдэг 5 илтгэл хоёрдугаар шатны шалгаруулалтад тэнцсэн байна.

Ш.АЮУРЗАНА, А.АЛТАН-ОЧИР (ТУ): Монгол Улсын нэгдсэн сүлжээний хоногийн ачааллыг хиймэл оюун ухааны алгоритм ашиглан таацлах судалгаа.

П.БОЛДСАЙХАН, А.МАРАЛМАА (УБС): “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” төхк-ийн 220 кВ-ын дамжуулах сүлжээний давтамжийн тогтворжилтод бөөрөлжүүт цахилгаан станцын үзүүлэх нөлөө, ач холбогдол

Б.МЯГМАРСҮРЭН (ЗӨБС): “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-д ашиглагдаж байгаа тусгаарлагдсан нейтральтай сүлжээнд нэг фазын газардлагын хамгаалалт нэвтрүүлэх

Г.МӨНХ-ОРГИЛ, Ц.БУРМАА (ТБС): дэд станцуудын дотоод хэрэгцээний судалгаа

Б.ЭРДЭНЭТ-ОД (ХБС): 220/110/35/6 кв-ын эрдэнэт д/ст-ын 110 кв-ын шинийн хүчдэлийг автоматаар удирдах асуудал

АХМАДЫН ХОРООНЫ ТҮҮХЭН ТОВЧООН

“Төвийн бүсийн Цахилгаан дамжуулах сүлжээ” ТӨХК байсан үе буюу 2004 оноос ахмад настан Ө.Доржсүрэн даргаар томилогдон Ахмадын хороо үйл ажиллагаагаа явуулан ажиллаж эхэлсэн. 2013-2022 онд Ахмад настан Ц.Уламбаяр, 2022 оноос Ахмад настан Л.Дарамбазар даргаар ажиллаж үйл ажиллагааг 21 жилийн туршид удирдан явуулсаар байна.

Ахмадын хорооны дарга агсан Ө.Доржсүрэн Зөвлөлт Холбоот Улсад 1964 онд Улс ардын аж ахуйн дээд сургуулийг Инженер эдийн засагч мэргэжлээр төгссөн. 1965 оноос Аж үйлдвэрийн яам, 1968-1993 онд Түлш Эрчим хүчний үйлдвэр, геологийн яам, Хүнд үйлдвэрийн яам, Эрчим хүч уул уурхайн яаманд Хөрөнгө оруулалтын бодлогыг 39 жил хариуцан Эрчим хүчний салбарын хөгжлийг Аймгуудын дизель, Дулааны цахилгаан станцаас ДЦС-2, ДЦС-3, ДЦС-4, цахилгааны 6 кВ-ын сүлжээг 220

кВ хүртэл хүчдэлийн түвшинд хүртэл барилгажуулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулсан Аж үйлдвэрийн гавьяат ажилтан.

Ахмадын хороон дарга асан Ц.Уламбаяр 1965 онд Монгол улсын Их сургуулийг инженер эдийн засагч мэргэжлээр төгссөн. Дархан Сэлэнгийн Цахилгаан шугам сүлжээ ХК-ний үүсгэн байгуулагчдын нэг юм. 1965–2006 онуудад Төвийн Эрчим хүчний систем, ДЦС-4, Эрчим хүчний Нэгдсэн засварын газар, Цахилгаан Эрчим хүчний барилга угсралт, засварын трест, Төвийн эрчим хүчний системийн Амралт, сувиллын төв Дуган хад, Эрчим сувилал, Болор зуслан, “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-д инженер эдийн засагч,

орлогч дарга, захирлаар 41 жил тасралтгүй ажилласан бөгөөд Эрчим хүчний салбарын ажиллагсдын тариф мэргэжлийн болон цалингийн шатлалыг боловсронгуй болгох, аж ахуйн байгууллагын эдийн засгийн ашигт ажиллагааг хангахад мэргэжил, биеэ

зориулсаар яваа Салбарын ууган чадварлаг тэргүүлэх мэргэшсэн инженер эдийн засагч юм.

Ахмадын хороон дарга Л.Дарамбазар 1969 онд Зөвлөлт Холбоот Улсын Ташкентын ХАА-н механикуулагч усжуулагч инженерийн дээд сургуулийг Цахилгааны инженер мэргэжлээр төгсөж 1970-2008 онд Улаанбаатарын Цахилгаан шугам сүлжээний газарт монтер, диспетчер, Дамжуулах сүлжээний цех, Үйлдвэр техникийн хэлтсийн дарга, Ерөнхий инженер, Бүх ажиллагсдын сонголтоор Газрын дарга, Төвийн бүсийн Цахилгаан дамжуулах сүлжээ компанид Ашиглалт засварын албаны нэг худалдан авагчийн загвар хэрэгжүүлэх хэлтсийн даргаар ажиллаж байсан юм. Улаанбаатарын цахилгаан

хуваарилах сүлжээний шинэчлэлт, хөгжил, хэтийн төлөвийн 15 жилийн схемийг Зөвлөлтийн Гипрокоммунэнерго институтын мэргэжилтнүүдтэй боловсруулан удирдан

хэрэгжүүлснээр 35/6 кВ-ын 2х1800 кВа ганц дэд станцаас 3 дэд станц бүхий Тойруу 35 кВ-ын хос шугамаас 110/35/10 болон 110/6/10 кВ-ын 8 дэд станц бүхий Тойруу 110 кВ ын шугамаар Нийслэл хотыг цахилгаанаар хангах болгосон. Монгол Улсын Төвийн районы Эрчим хүчний хангамжийн схемийн дагуу 220 кВ-ын Дархан-Улаанбаатар-Багануур-Чойрын 500 км цахилгаан дамжуулах шугам, 500 МВА нийт чадлын дэд станцуудын их бүтээн байгуулалт, ашиглалтыг биечлэн зохион байгуулсан бөгөөд мөн цахилгаан сүлжээний 1980-аад оны нэгэн үеийн ИТА нарыг танхим, үйлдвэрлэл дээр мэргэшүүлсэн салбарын шилмэл удирдагч, цахилгаан систем, сүлжээний хугацаагүй эрхт зөвлөх инженер, ШУТИС-ийн хүндэт профессор, Аж үйлдвэрийн гавьяат ажилтан юм.

Өнөө үед цахилгаан шугам сүлжээний ТЭЗҮ, зураг төсөл, ашиглалтаар залуу мэргэжилтнүүдтэй зөвлөгөө өгч хамтран ажиллаж, компанийн их үйлсэд ахмадын байгууллагын оролцоог идэвхжүүлэн ажиллаж байна.

Компаний нийт ажиллагсдын 4 хүн тутмын нэг нь буюу 70-100 гаруй ахмад настан байгааг харгалзан 2022 онд ахмадын хорооны удирдлагын бүтэц зохион байгуулалтыг Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар шинэчлэн Төв, Хангай, Зүүн-Өмнөд, Улаанбаатар, Говийн, Төв удирдлагын ахмадын зөвлөлийг шинэчлэн байгуулж, М.Болдцэцэг, Ё.Ариунаа,

Д.Амгаланбаатар, С.Оюунцэцэг, Ж.Шарав, Г.Цэцгээ нар удирдах зөвлөлөөр сонгогдон ажиллаж байна.

Ахмадын хорооноос дотоод ажлын чиглэл зөвлөмжөөр 2024 онд орон нутагт очиж ажиллан, 2025 онд компанийн өргөтгөсөн шуурхайн зөвлөгөөнд оролцон Ахмадын алдрын өрөө, Ахмадын сан байгуулахад санал солилцон салбарын удирдлагуудаас дэмжлэг олгосон юм.

Хангайн бүсийн салбарын Эрдэнэт, Булган, Мөрөн, Зүүн-Өмнөд бүсийн салбарын Багануур, Чойр, Бор өндөр дэд станцуудын 50, 20, 40 жилийн ойгоор ахмад настууд урьж оролцуулсан нь өнөөгийн хөгжлийг харьцуулан хүүрнэлдэж, хамт олон дундаа биеэр шингэж сэтгэлээр баяссан ахмадуудын онцгой учрал, мөн залуу үеийн тэдэнд тавьж буй халамжийн үнэ цэнийг харуулсан юм. Эрчим хүчний ажилтны баяр, компанийн ажлын үр дүнгийн хурал зэрэг арга хэмжээнд ахмадын төлөөллийг оролцуулдаг нь компанийн үйл ажиллагааг нүдээр харж биеэр мэдрүүлдэгт нийт ахмад ажилтнуудын өмнөөс талархал илэрхийлье.

Цаашид ахмадын хорооны зөвлөлөөс ахмадуудын бүртгэл судалгааг шинэчлэн үндсэн нэгжид харьяалуулж, үйл ажиллагааг хамтран идэвхжүүлэх шаардлага тулгарч байгааг ахмадын хорооны зөвлөлөөс шийдвэрлэхийг зорьж байна.

ХАНГАЙН БҮСИЙН САЛБАРЫН АХМАДЫН ХОРООНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС

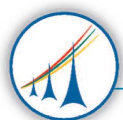

Хангайн бүсийн салбарын төвийн хэсгийн ахмадууд Орхон аймгийн Ахмадын хорооны Уулзалтын танхимд сар бүрийн 21-ний өдөр цугларч, цаг үеийн ажлууд төлөвлөн ярилцаж, санал бодлоо солилцон, хууч хөөрөлдөж, цагийг үр бүтээлтэй өнгөрүүлдэг уламжлалтай болж, энэ оны 5 дахь уулзалтаа хийсэн байна.

Хангайн бүсийн салбарын ахмадуудын Алтан үеийнхний анхдугаар уулзалтыг 06 дугаар сарын 02-05-ны өдрүүдэд Булган аймгийн Могод сумын байгалийн үзэсгэлэнт газарт зохион байгууллаа.

Тус уулзалтад Баянхонгор, Цэцэрлэг, Хишиг-Өндөр, Булган дэд станцын ахмадууд болон төвийн хэсгийн ахмадууд хамрагдан хурд, хүч, авхаалж, самбаагаа сорьсон хөгжөөнт буухиа, софт волейбол, агаарын теннис зэрэг олон төрлийн уралдаан, тэмцээнүүд зохион байгуулав.

СУРГАЛТЫН БУЛАН

**ХОСМОГ СУРГАЛТЫН АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН ХӨТӨЛБӨР
“ЦАХИЛГААН ДАМЖУУЛАХ ҮНДЭСНИЙ СҮЛЖЭЭ” ТӨХК-Д
АЛБАН ЁСООР ЭХЭЛЛЭЭ.**

Хосмог сургалт гэдэг нь онолын мэдлэгийг суурь боловсрол олгох хугацаанд нь үйлдвэрийн орчин, ажлын байранд хослуулан дадлагажин суралцах боломжтой сургалт юм. Хосмог сургалт хэрэгжсэнээр аж ахуйн нэгжийн түншлэл сайжрах, суралцагчид шууд ажилтай болж эдийн засгийн өсөлтөд хувь нэмрээ оруулах зэрэг олон боломжууд бий болж байна. 2024 оны 11-р сарын 5-ны өдөр “Цахилгаан хангамж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт” мэргэжлийн хосмог сургалтаар нээлтээ хийж, одоогоор Дархан-Уул аймаг дахь политехник коллеж болон Налайх Политехник Коллеж (ПК) дээр хосмог сургалтын хичээлийн үйл ажиллагааг явуулж байна.

“Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК Германы олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэг (GIZ)

хамтран хэрэгжүүлж буй хосмог сургалтад өнөөдрийн байдлаар нийт 38 суралцагч, 57 дадлагажуулагч багш удирдлага дор дээрх 2 сургуульд 3 жилийн хугацаанд суралцах юм.

2024 оны аравдугаар сарын 01-ээс 2025 оны 03 дугаар сарын 27-ны хооронд хөтөлбөрийн дагуу сургуулийн шатны сургалт дуусаж ААН дээр явагдах сургалт дөрөвдүгээр сарын 01-ээс есдүгээр сарын 01-ний хооронд “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК дээр хэрэгжих юм.

Хосмог сургалтын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэхээр хамтран гаргасан сурагчдын гарын авлага болон ном тохимолын 36 багцыг 2025 оны дөрөвдүгээр сарын 11-нд “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн салбар нэгжүүдэд хүлээлгэн өглөө.

**ЖАЙКА СУРГАЛТЫН
ҮР ӨГӨӨЖ**

Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (ЖАЙКА) нь “Сэргээгдэх эрчим хүчний оролцоо ихтэй эрчим хүчний системийн тогтвортой байдлыг нэмэгдүүлэх, чадавхыг бэхжүүлэх төсөл”-ийг 2022 оноос хэрэгжүүлж эхэлсэн. Энэхүү төсөл хэрэгжсэнээр Монгол Улсад сэргээгдэх эрчим хүчийг нэвтрүүлэхэд гарах хүндрэлүүд багасгаж, эрчим хүчний системийн төлөвлөлт болон ашиглалтын систем сайжрахад эергээр нөлөөлөх юм.

Төсөл хэрэгжсэн 3 жилийн хугацаанд манай компанийн ИТА-нууд доорх ажлын дэд хэсгүүдэд хуваагдан Япон улсад 3 удаагийн, Монгол улсад 17 удаагийн сургалтад нийт 32 ажилтан хамрагдсан байна.

Үүнд:

SWG-3: Повер фактор программ

SWG-4: Реле тохируулга

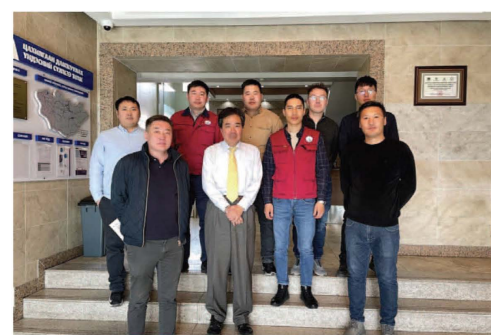
SWG-5: ЦДАШ-н үзлэг, оношилгоо, засвар үйлчилгээний төлөвлөлт

SWG-6: Дэд станцын тоноглолын үзлэг, засвар, оношилгоо

РХАХТХ-н Ахлах бөгөөд РХА инженер З.Батзориг, УБС-н РХАХТА-ны ахлах инженер Д.Төмөр-Очир, ЗӨБС-н РХАХТА-ны ахлах инженер Б.Мягмарсүрэн, ТБС-н РХАХТА-н РХА-н инженер Э.Амартүвшин реле хамгаалалт, автоматикийн инженер, техникийн ажилтнуудыг чадваржуулах SWG-4 баг болж 5 удаагийн сургалтад амжилттай суралцсан байна.

SWG-4 ажлын хэсгийн зорилго нь реле хамгаалалт, автоматикийн инженер, техникийн ажилтнуудыг чадваржуулах, реле хамгаалалтын заавар, сургалтын материал бэлдэх, шинээр ажилд орж байгаа ажилчдыг сургах чадвартай сургагч багш нарыг бэлдэх юм.

Сургалтын үр дүнд Реле тохиргооны гарын авлага болон Дамжуулах шугамын зайны реле тохиргооны гарын авлага

боловсруулан гаргаж, 21N тэг дарааллын компенсацийн талаар нэмэлт тайлбар, алсын удирдлагаар хориглох шаардлагатай салгуурын стандартын танилцуулга, тоног төхөөрөмжийн дугаар тодорхойлох арга зэрэг олон төрлийн практик сургалтыг ИТА нарын дунд амжилттай явуулж, бодит ослоос үүссэн хүчдэл ба гүйдлийн долгионы хэлбэрт дүн шинжилгээ хийж ямар төрлийн ослын үзэгдлүүдийн талаар бодох дасгал хийж гүйцэтгэсэн байна.

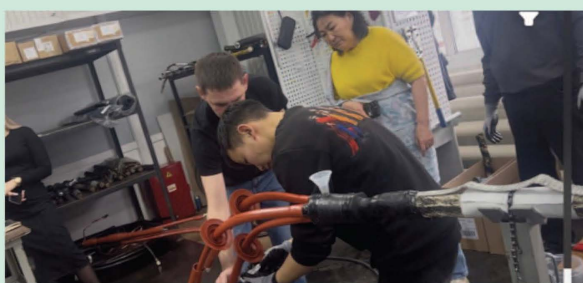
Мөн SWG-4 багынхан сургалтаар олж авсан мэдлэгийг “ЦДҮС” ТӨХК-ийн нийт 24 инженер техникийн ажилтан, ДҮТ-н 4 инженер мөн эрчим хүчний системд ажиллаж байгаа 10 гаруй ИТА нар хэрэгжүүлэн ажиллаж энэ чиглэлээр суралцаж буй оюутнуудад сургалтын системээр нь мэдлэг олгох ажлыг ДҮТ-ийн инженерүүд хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

110/10 кВ-Н МУФТНЫ КАБЕЛИЙН СУРГАЛТ /КАЗАКСТАН УЛС/

“Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-ийн Хангайн бүсийн салбарын Ашиглалт засварын мастер Ц.Алтанхуяг, дэд станцын мастер Б.Сэргэлэнбаатар нар Казкастан улсын “Sigma corporation” компанитай танилцаж шинэ техник технологи, кабель муфтны хоорондын ялгаа зэрэг туршлага судлахаар 2025.03.09-03.16-ны хооронд явсан юм.

Аблу кабелийн дундын муфт /Халуун муфт/

Аблу кабелийн үзүүр муфт /Халуун цутгамал/

ӨВӨР МОНГОЛЫН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ОЛОН УЛСЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ КОМПАНИД ТУРШЛАГА СУДАЛСАН НЬ

Өвөр Монголын Эрчим Хүчний Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Компанитай байгуулсан Харилцан ойлголцлын санамж бичиг, Эрчим хүчний хангамжийн төслийн хуралдааны 2025 оны гуравдугаар сарын 20-ны өдрийн шийдвэрийн дагуу хамтын ажиллагаа болон Зэс-Оюу дэд станц ашиглалтад орох ажлын хүрээнд “ЦДҮС” ТӨХК-ийн шуурхай ажиллагаа, реле хамгаалалт, автоматик, өндөр үелзэл, холбоо, сүлжээний инженерүүд 2025 оны тавдугаар сарын 10-25-ны хооронд ӨМЭХОУХАК-ийн бүтэц, зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, Гуохе дэд станцын горим ажиллагаа, шинээр нэвтэрч байгаа техник технологи, тоноглолтой танилцах, туршлага судлах, цаашдын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх зорилгоор албан томилолтоор ажиллав.

ӨМЭХ (Групп) компанийн охин компани болох ӨМЭХОУХАК нь Оюутолгой уурхайг жилд 150 сая кВт.цаг эрчим хүчээр хангадаг.

Туршлага судлах явцад БНХАУ-ын эрчим хүчний салбарын ухаалаг систем, автоматжуулалтын шийдэл, найдвартай ажиллагаа хангах дэвшилтэт технологи, дэд станцын тохижилт, реле хамгаалалтын хоёр өөр үйлдвэрийн хоёр үндсэн, бэлтгэл хамгаалалттай зэрэг нь онцгой анхаарал татсан юм. Мөн камержуулсан хяналтын систем, робот төхөөрөмж ашиглалт зэрэг нь ирээдүйн ухаалаг сүлжээний хөгжлийн чиг хандлагыг тодорхойлж байлаа.

Шуурхай ажиллагааны хувьд манай улсад мөрдөгдөж буй дүрэм, журамтай төстэй бөгөөд ажилтнуудын мэдлэг, чадвар, чадамжийг дээшлүүлэхэд онцгой анхаарч, хоёр жил тутамд ажилтныг сургалтад хамруулдаг, сэлгэн залгалтыг тусгайлан өөрсдөө боловсруулсан программын тусламжтайгаар гүйцэтгэдэг байна. Программ нь сэлгэн залгалтын дарааллыг бодит мэт анимэйн хэлбэрээр харуулж, алдаа гаргах эрсдэлийг бүрэн арилгасан нь өндөр үр дүнтэй шийдэл байлаа.

Энэхүү сургалт нь цаашид өөрийн байгууллагын ажил, менежментэд нэвтрүүлэх боломжтой, олон улсын жишигт нийцсэн мэдлэг, ур чадвар, шинэлэг санаануудыг олж авах, шинэ технологийг нэвтрүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулсан юм.